

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.
Fiókiadóhivatal: Múzeum-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁN**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG**

Egész évre 14 kor., 1/3 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.,
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Tisza István budgetbeszéde.

Budapest, június 30.

(v.) Kár, hogy gróf Zichy János üdülni ment az egyházpolitikai revízió elvének elejtése után: — ha ma történetesen bevetődik a képviselőházba s ott végighallgatja gróf Tisza István miniszterelnök költségvetési beszédét, talán annyira kedvére valónak találta volna a benne megnyilatkozó konzervatív politikát, hogy stante sessione beállhatott volna az elvek azonosságának alapján a kormány-pártba. Elvitatni a miniszterelnöki beszéd kétségtelen érdemeit nem akarjuk. Okos beszéd volt az, rendkívüli dialektikai ügyességgel fűszerezve, helylyel-közzel nagyszabású politikai gondolatokkal bővelkedő, mindvégig érdekes és kivált a nemzeti fejlődés szempontjából gazdag tartalmánál és bátor koncepciójánál fogva határozottan tetszetős. Ime bizonyosságot teszünk róla, hogy elfogultság nélkül élveztük ezt a budget-beszédet. De éppen elölgondoltságunk készlet a bírálatban annak az elmondására, hogy maga a beszéd és a benne kifejezésre jutó politika félreismerhetetlenül *konzervatív* jelleget mutat. Nem lüktet benne az a *demokratikus* felfogás, amely a mai szabadelvűségnek legfontosabb ismertető jele és amely nélkül a szabadelvű doktrína a társadalmi forrongásoknak és a szocializmus hódításainak e korszakában elveszti vonzó erejét a töme-

gekre s e vonzó erő fogytával erkölcsi és politikai hatalmának egyetlen kufforrását: a széles néprétegek bizó rokonszenvét. És hiányzott továbbá a beszédből a *progresszív* elem, a kor-eszmék irányában való haladásnak az az erős eltökéltsége, amely nélkül a szabadelvű doktrínák régi, elfonynyadt tartalmát a modern emberiség lelkén korlátlanul uralkodó új törekvésekkel felfrissíteni s ilyformán ismét hódítóképesé tenni nem lehet.

Ha az a politika, amely ebből a beszédből bontakozik ki, minden áron *szabadelvű* politikának kíván tekintetni, akkor ez a szabadelvűség legfeljebb az ugynevezett felső tízezrek szabadelvűsége. Ez a szabadelvűség irtózik minden modernségtől s egyetlen erénye csupán az, hogy ugyanolyan erősen irtózik a felekezeti reakciótól is. Törekvéseinek alfája és omegája az, hogy konzerválni akar. Konzerválni azt a gazdasági rendszert s azt a társadalmi szervezetet, amely kapitalisztikus alapon alakult ki. S ezt abban az utakon kívánja fenntartani, amelyet ma mutat: a szabadelvű intézményekkel is, amelyek köréje rakódtak, de egyben a szociális haladásnak s a modern fejlődésnek azon akadályai is, amelyek a rideg kapitalizmus szertárából kerültek elő. Az a szabadelvűség, amely magamagát akarja konzerválni, már félig reakció, mert megállást jelent, a megállás pedig szükségképpen jelenti a hanyatlást. A szabadelvűség

a huszadik század elején, a szociális eszme meglepő világhódításának napjaiban csakis úgy mentheti magát és az államot, ha megnyitja sorompóit az új eszméknek, amelyekkel az új század viselős, és ha vállalja azt a feladatot, hogy az ellentétek közt való okos és szívós közvetítéssel evolúciót nyithat a máskülönben elháríthatatlan revolúciót.

Ugy találjuk, hogy a szabadelvűség e modern feladata iránt kevés az érveke a kormányelnök urnak. S mai beszéde még jobban megerősített minket e feltételeinkben. A mezőgazdasági kis-exisztenciák sorsáról beszélvén, Tisza István szinte megdöbbentően konzervatív szempontból indult ki. Okoskodásában inkább a geszti földesur szólt meg, mint annak a magyar nemzetnek a vezető kormányfőfia, amelynek soraiban milliókra rug máris és naponta ijesztebb arányokban szaporodik a paraszt-proletariátus. Csodálatos dolog, hogy Tisza István meglátja és fel is említi a parasztgazdáknak azt a csekély kontingensét, amely itt-ott kirajzik falujából s nehezen összekuporgatott tőkéjének segítségével magához váltja a szomszéd határnak egy-egy parcelláját; de nem látja meg és elhallgatja azt a jóval óriásibb kirajzást, amely évente százezreivel dobja a világtenger tulsó partjára a földmunkának komolyságban s ügyességben legkiválóbb emberanyagát, a magyar föld-

TÁRCA

A próféta futása.

— A pilisi annálésekből. —

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: *Nógrádi László.*

Hire szaladt a csodának, hogy im a pilisi erdőben a próféta. Látták ő kegyelmét, hallották azavát, a nagy kőnél jelent meg. Göres Péternét immár az égbe is vitte, mennyei örömkömben részeltette, mert hogy im az ural rosszul bánik a szegénnyel. Hajnalban tért vissza az égből Göres Péterné. Mit látott, mit hallott, elmondta (bárha nem is mindent.)

— Ó, de szép is az ég, sóhajtották a jó pilisiek. Ó, de szép is. Hogy nem részeseülhetünk mind e nagy örömben.

Nap nap mellett processzióval tisztelték meg a prófétát; imádkoztak, énekelték s találgatták a nagy esetet.

— Ninive ez a Pilis, mondták egyesek, ki hitte volna, hogy ilyen rosszak vagyunk.

Am Ninivébe is elméne Jónás próféta, mert rossz vala a nép.

— Megtiszteltetés, vélte a másik fél. Mért nem ment máshova, mért jött éppen ide hozzánk. Jók vagyunk, istenesek.

— Mát, hogy mink emberek, mondta Kupak

András, mert hát nekünk békét hágy, de az asszonyokat, legkivált a menyecskéket sorra szedi.

— Rosszak az asszonyi állatok, dörmögte Göres Péter, mondom is mindig, vallom is, hiszem is ezental még inkább.

— Az asszonyok prófétája, mondta Kaszás Gyuri.

És hát mondott valamit, mert a próféta csakugyan különösen az asszonyok iránt érdeklődött. A hajlós termetű Göres Péterné után lilium Boris következett. Azután Birinkei Judit járult a prófétához, akit az ura ugy hozott a harmadik vármegyéből, de nincs is hét vármegyében nála külön. Bolond az ura, hogy hétszámra árván hagyja ezt a nagy gyönyörűséget, Gyarmatra, merre járva fuvarba. Birinkei Judit után a kívánatos Bodajk Annát idézte magához a próféta, Bodajk Annát, akinek már annyian belevesztek csillógó, fekete szemébe. (Hogy nem fél tőle a próféta.)

Harmadnapra jött csak meg Bodajk Anna a prófétától, már azt hitték, örökkéig ott tartja a prófétát, pokrola veti, mivelhogy kikapós a lelkem, — de hát megjött mégis. Lilium arca megsápadt, bizony keményen szidhatta a prófétát! Üzenetet is hozott:

— Mindennap processzió járuljon az erdőbe a nagy köhöz, miglen eljövök, szólt az üzenet.

És ugy lön. Ajtatosan járultak mindennap a nagy köhöz, mélységes áhitattal borultak le a nagy mohos szikla előtt, honnan a csudáságos próféta szólt hozzájuk. Valami nagy erő szállott

ebbe a köbe, valami csuda nagy erő; mert ime a nyelve, csipős szaru Judás Marcsa nem szapul már mindenkit olyan szaporán, legalább addig jó, míg ott térdel a nagy kő előtt.

Csatak Boris nem hazudik egyre-másra, Kocsiné is megjárborodott, nem iszik már, processziós asszony lett belőle. Fűvesné se lop, fél, hogy elszárad a keze. Bodajk Anna, a legkikapósabb menyecske, nap-nap mellett oda járul a köhöz nagy, mélységes áhitattal s ugy sóhajtozik meghajtván sudár ringó termetét:

— Jöjj el gyönyörűségem, ó jöjj el, emelj fel szépséges házadba én prófétám!

Tekintete odatapad a kő tetejére, libegve hullámszik a patyolat ingváll fehérsége mellén s bizony kiperdül harmat könnye nagy sötét, égő szeméből szavai után. Szájról-szájra száll a szó, falu adja falunak, hogy mi van a pilisi erdőben. Legundák kelnek szárnyra, a képzelt nagy mester kezével csodásabbnál-csodásabb eseteket terem, történeteket a próféta hatalmáról. Kiki vizsgálást talál ezekben, kinek mi baja van, csak a prófétához kell járulni, meggyógyul; kinek mé veszett el, a próféta visszaadja, ha lelki, ha égi, ha földi javakról is van szó. Szeles Jánosné az elveszett tyukjáért járul a harmadik faluból a prófétához, hogy kitudja a gonoszt, aki elemésztette.

Hét falu népe, hét falu szépe, virága sereglik egybe. Énektől zeng az erdő, sóhajtat hord szét innen az az erdőben kőborló szellő. Elhallgat a rigó, ijedve bujik el a mokus, csak messze

mivelőt. És nem látja meg a kormányelnök azt a másik, talán még szörnyűbb társadalmi bajt sem, amely a fajmagyarság taborát pusztítja: a földéhség-okozta egy gyermek-rendszert, a magzatelhajtások förtelmes nyavalyáját, a magyar anyáknak ebből eredő testi elnyomorodását, a népességi statisztikában a születési deficitet s mindazt a temérdek társadalmi kórságot, amely a magyar nép legderekből részét sorvasztja.

Mit ér e vészes jelenségekkel szemben az a recept, amely úgy akar a parasztság baján segíteni, hogy hozzáférhetővé teszi számára a jelzalogkölesönt, szövetkezeti kölcsönökkel akarja konvertálni a magasabb kamatozású adósságokat s végül parcellázási kölcsönök rendszeresítésével kívánja a birtokszerzést lehetővé tenni? Nem *hitel* kell a parasztproletariátusnak, hanem a *megélhetés lehetősége*. Ezt pedig egészen más úton kell keresni és megtalálni: igazságos kataszterrel, a szegény népre nehezítő fogyasztási adók enyhítésével, az egyenes adók terén pedig a progresszív teherviselés elvének legdemokratikusabb megvalósításával; és végül azzal, hogy a vámsorompók felállításával hatalmas lendületet adjunk az ipari fejlődésnek s ezen az úton a kínáló munkások számára egészséges versenyt létesítsünk a gyárak és a nagybirtok között, nehogy a két keze munkája után megélni kényszerülő parasztproletárság továbbra is ki legyen szolgáltatva a latifundiumok és hitbizományok kényének-kedvének.

Ebben a mi hazánkban, az íres jelszavak s a nevetségesség vesszőparipák hazájában, divattá vált a birtokminimumról való szociális elmélkedés. Fonák okoskodás! Nem azzal segítünk a kisemberek, ha megvédjük azt a *birtokminimumot*, amely mellett kényelmesen éhenhalhatni, hanem a társadalmi és gazdasági bajok nagy

bent az erdő mélyén mer bugni a gerlice, mikor a népek processziót tartanak. Ilyenkor látszik csak, mennyi ügye-baja van az embereknek, mikor egy-egy közbenjáró prófétája támad. Ki halottól, ki élőről tudakozódik, nincs gondolat, nincs szívbeli titkos érzés, mit fél nem tárnának a próféta köve előtt. Ó, ha ez a kő hallaná mindent, ha el tudná mondani a sok titkot... ha el tudná!... Jobb, hogy nem tudja, jobb, jobb... Lám, hogy pirulának a rapi bárókissasszonyok is, mert ők is itt vannak. Itt, meghajolnak, alázkodnak, nekik is kell valami. Férjhez szeretnének menni. Mi tagadás, ideje volna már. Hej, ha a ragyolei gróf tudná, hogy a három bárókissasszonyka azért ostromolja mélyeséges áhitattal a prófétát, hogy hajoljon feléjük a szíve.

— Most lágyítsd meg, édes prófétám, sóhajtott a legidősebb bárókissasszonyka, most, csak most a szívét, mert csak minden három-négy esztendőbe jön haza. Ó hajlitsd felém, most, mondta s a földig hajolt (a próféta biztosan elértette, mért sürgetőzik ugy a kisasszony.)

Hisznek a hívők, de hát vannak hitetlenek is, ilyen a nagy vörösfejű Etesi Jóska. Férjhez mennie nem lehet, házasonni nem akar, özvegy létére se, megholt feleségéről nem akar megtudni semmit, nem kívánsi. Ahol van, ott van, jól tudja éltében forgatni a nyelvét, hát ott tulnan is majd csak kipöröl magának egy kis jó módot még az ördögöktől is.

Nagyon istentelen volt ez a Jóska: vörös a

részét azzal lehetne sikeresen orvosolni, ha helyes korlátok közé szorítanók a birtokmaximumot. Az ingatlan nagytökének felhalmozódása okozza a ma még lappangva terjedő, de máris vezetes arányu agrárszocializmust. S ha gróf Tisza István épp ma arról beszélt, hogy a politikai betegségeket nem tünetszerűen kell gyógyítani, hanem orvoslásukban le kell menni a pathogén okok fenekéig, hát akkor azt feleljük neki, hogy igaza van, de sziveskedjék azt az ő kétségtelen igazságát a saját kormányzati felfogásával érvényesíteni.

Attól pedig, hogy a szocializmus ellen a büntetőtörvény novellájával akar hathatósabb védelmet létesíteni, ne várjon semmi eredményt a kormányelnök. Hiszen a szocialisztikus törekvések tudvalevőleg Németországban hódították a legerősebb s legelszántabb tábort, ahol az ő kiirtásuk végett az állam lesiklott a jogállam talajáról s a rendőrállam ingoványára lépett. A másik tapasztalás pedig az, hogy a szocializmus világszerte elvesztette azt a félelmességét, amely eleinte hozzátapadt. Parlamentképessé lett, mert, a mi hazánkat kivéve, számottevő párttal van képviselve a világ minden törvényhozásában. És államképessé is lett, mert mindenütt számol az állami és nemzeti élet valódi szükségleteivel, forradalmi programját békés eszközökkel igyekszik megvalósítani s noha kiforrottságánál fogva nemzetközinek mondja magát, mindenütt becsületesen támogatja a törvényhozások nemzeti törekvéseit.

Következik pedig mindezekből, hogy a szocializmus eszméit az erőszak fegyvereivel nem lehet s nem is kell elfojtani. Az okos politika nem vállalkozik a szocializmus kiirtására, de másfelől ellentállás nélkül sem engedi át neki az állami és társadalmi szervezetet. Hanem arra törekszik, hogy az új eszmékben rejlő feszítő erőt ügyesen fékezze, helyesen kor-

mányozza s ilyen módon hasznos dolgoztetésre kényszerítse. A dinamitnem-csak rombolni tud, hanem lelkiismeretes és hozzáértő kezékkel a bányászatnak elsődrendű eszköze, a föld méhéből a napvilágra hozza a szemet s a szén hajtóerejében és melegében jóléttel árasztja el az emberiiséget.

A miniszterelnök beszélt.

Budapest, június 30.

Egy magyarruhás öreg bácsi az Apponyi háta mögül hosszasan mesélte ma, hogy ő szereti a nép lelkét tanulmányozni s olyan-nak ismeri a magyar ember színérzékét, hogy aki az ő lelkéből a piros-fehér-zöld szeretetét akarná kitépni, a lelkét is kitépné. Gabányi Miklós ennél a szép mondásnál egy könnyeseppet törölt ki szeméből — aztán berregni kezdett valamennyi vilamos csengő, mert a miniszterelnök emelkedett szólásra.

Tisza István beszélt. És ilyen különösen még sohasem beszélt.

Bevezetésül Horánszky Lajosnak akart válaszolni a kisbirtokosok tehermentesítése dolgában s megragadta az alkalmat, hogy szokatlan melegséggel emlékezzék Horánszky Nándorra.

— Amíg élt, csak bántani tudta! — fakadt ki az ellerzék.

— Amíg élt, sokáig álltam vele szemben s amit harközben róla mondtam, nem sajnálom. De büszkeségem, hogy amikor egy táborba kerültünk, egész szeretetével s egész bizalmával tüntetett ki.

Olyan meleg volt a Horánszkyra való emlékezés, hogy Kaas Ivor gyanakodni kezdett:

— Ez azért dicséri a megboldogult Horánszkyt, hogy annál jobban üthesse az eleven Apponyit.

Hát ebben aztán igaza volt Kaasnak. Mert a miniszterelnök később csakugyan kegyetlen gunynyal fordult Apponyi ellen, akiről kimutatta, hogy csupa olyan dolog miatt gyanakszik, amit még az előző kor-

haja, hát huncut. Nem lehet más. Álnok lélek, kinek másánt járt az esze, mint a becsületes embereknek. Hétprobás gonosz, még újságot is olvas. Beleértja magát a prófeta dolgába.

— Nem lehet a, mondja, prófeta, s megcsóválja nagy vörös fejét. Nem járnak a mai világban csak úgy a próféták. Végre má ennek a világnak, nincsenek má próféták, csak csalók.

Igy istentelenkedik a vasárnap délutáni referén.

— Elkárhozol, mondják, de biz ő csak nevet.

— Hátha nekem van igazam, fogadjunk. Nagy szeplős markát kitarja.

— Nem félsz, hogy beléd csap a menykő?

— Nem, fogadjunk.

Valaki fogad vele. Tíz liter borban áll az egyszég.

— Megnyerem, mondja erősködvé.

Ő tudja, mit csinál, járja a szent erdőt, ott van a processziókon, énekel, imádkozik annak rendje s módja szerint. Két hét is eltelik azonban, a prófétának még sincs hire. Egyszer aztán mégis... ott áll a kő tetején, látja a vörösfejű huncut is. Leborul a jelenség előtt, de aztán a tíz liter bor mégis csak győz az áhitaton; előbb csak sanditva néz a prófétára. Hátha csakugyan van a dologban valami? Nem szeretne megvalulni még se, inkább vesszen a tíz liter bor. Aztán már bátrabban szemügyre veszi a prófétát.

— Hm, gondolja s mosolyogva sunyít maga elé.

Tengernép a kő előtt, Palócországban nem maradt otthon asszony, nincs a falukban élő virág, mind idesereglett (igaz, hogy kőre is elég akad köztük). Részegen táncol el fölöttük egy-egy lepke, nem csoda, ha megittasodott ennyi ragyogó szemtől, ennyi piros szájtól, vékony patyolaton átsütő forró vér melegtől.

Micsoda nagy gyönyörűség, itt a prófeta megingt, mindenek örülnek, csak a vörösfejű huncut nem örül a prófétának, hanem a tíz liter borok. Ugy elpárolog a hívők közül, mint a kámför. Egyenest megy Szécsénybe Horthy főbíróhoz. Négyeszmeközét szól vele, még így is csak sugva. A főbíró szigorú arca mosolygásra derül, meg egyszerre meglődik válik.

— Biztosan tudod? — kérdezi keményen.

— Amint hogy itt állok, mondja a vörösfejű.

— Hm, dörmögi a főbíró, ne szólj senkinek. Az ilyen nem lehet dobra ütni. Elgondolkozott a főbíró s még akkor is úgy állt gondokba mérülve, mikor már a vörösfejű huncut régen túljárt árkon-bokron.

.... Ott állt a prófeta a nagy magas kővön. Hosszu fehér ruha volt rajta s olyan szelíden mosolygott a szeme, mint akkor, hogy a szép Göres Péternének megjelent először. Lehullt előtte a sok áhitatos lélek, földre borult az Ipoly völgyének sok hajló lilioma. De így is látta a prófeta, hogy ki köztük a legbünösebb, ... a legsebbebb. Az, az a rapi Veronika. Csak most feslik még, most formásodik, mint a fakadó róza. Hej,

mány kezdeményezett, éppen Apponyi támogatásával. Hiszen szó sincs róla, a vitatkozásnak ez a formája meglehetősen sablonos. Debatterek szeretik ezt a fegyvert használni. De a miniszterelnök sok finom gúnyt és sok kegyetlen tövist tudott a régi formába rejteni, s a többségnek sok alkalma volt a csöndes, a visszafojtott nevetésre.

A beszéd jelentőségét a pozitív nyilatkozatok adták meg, sikerét azonban a vitatkozás formái, az erős guny s a finom évődés váltakozása biztosították. A jelentős nyilatkozatok közül kiemeljük, hogy: a kisbirtokosok helyzetén a jelzőlőghitel hozzáférhetőbbé tételével, a szövetkezetek fejlesztésével s egy új kölcsöntípus, talán a telepítési kölcsön megerősítésével kíván segíteni, hogy továbbá a nemzetiségi bajokban erősen óhajt distinguálni, mert meg akarja nyerni az idegenajku honpolgárokat s közös érdekből fogja magát az agitátorokra vetni, amit úgy vél leghelyesebben elérhető, ha nem módosítja a nemzetiségi törvényt, de módosítja a büntető-törvényt; hogy továbbá szívesen várna a kereskedelmi tárgyalások megkezdésével, ha az ellenzék rövidesen letárgyalná a már benyújtott külön felhatalmazási törvényt, de az 1899: XXX. sem tartóztathatja vissza, ha arról van szó, hogy megmentse az ország gazdasági érdekeit, melyeken a külföld különben gondtalan elefántlépésekkel gázolna keresztül; s hogy végül nem bánja, sőt kéri, hogy sürgessék meg rajta igéreteinek beváltását, mert állja őket s egytől-egybe meg fogja váltani, a választási törvény reformját is.

Hogy ezekben a nyilatkozatokban mi a megnyugtató s mi a nyugtalanító, nem akarjuk ezen a helyen vitatni. Bizonyos, hogy a többség mindent helyeselt s a kisebbség nem mindent ellenezett. Egyes részletek az egész félkör helyeslésével találkoztak. De azért több közbeszólás ritkán hangzott beszéd közben, mint a miniszterelnök mai nyilatkozatai rendjén. Mondatok közben s mondatok végén mindig akadt az ellenzéki ifjabb banderillóknak valami mondanivalójuk, amivel izgatni akartak. De csak az elnöklő Feilitzschot tudták fel-

de szépen feslő bimbó, (bizony szebb, mint a falujabeli bárókisasszonyok) szive szelid szeretettel tele az után, aki az operációs tengeren túl rojta a nehéz katonasort. Most is im azért jött ide, hogy megtudja a prófétától, él-e, hal-e a szive szerelmese.

A próféta szeme rátapad a meghajlott Veronikára. Dus fekete haja alól vakítóan csillog ki fehér formás nyaka, szinte lángot vet telt piros karja. Bizony jó szeme van a prófétának!

Nagy csönd van, megszakadt az erdő susogó beszéde, konyultan állanak az erdő lomjai, csak az áhitat sóhajtása, az áhitat imája rebben el szakadozva az eső ajkáról. A mélységes csendben hallatszik a szózat:

— Veronika, lányom Veronika, szól a próféta lágy édes hangon.

A hivek felnéznek a csodás hangok hallatára. A rapi bárókisasszonyok szeme is odatapad a szikla tetejére, alázatosan áhitattal. S amint odanéznek, félve kapják el szemöket.

— A ragyolci gróf, sugja az egyik.

— A gróf, mondja a másik és lángbaborul arca.

— Veronika, mondja a próféta s itt elakad szava. Az erdőszélre néz, hol a bárókisasszonyok állnak. Kicsit elsápad, mintha meg is tántorodnék, de aztán folytatja a beszédét:

— Veronika, folytatja, ma te fogsz a hivek előtt imádkozni. Erre eltűnik.

— Nagy tisztesség, mondja Csatak Boris, ej, hogy nem pilisít ért a próféta választása.

izgatni, Tiszát nem. Az óvatos Feilitzsch abszolút csöndet szeretett volna biztosítani az ő kedves vezére számára s ezért a második rendreutasításig is elment olyan közbeszólások miatt, melyek miatt az obstrukció napjaiban még a fülebotját se mozgatta volna meg. De hát ő azt szerette volna, hogy mindenki olyan áhitattal hallgassa Tiszát, mint ő.

S az ellenzék is inkább az elnöknek szólt közbe, mint Tiszának. Az elnök csöndet kért, — azt felelték neki, hogy:

— Thémát adunk az elnök kedvencének!

Az elnök azt mondta, hogy ne zavarják a szónokot, — azt felelték neki, hogy: — Hiszen csak az elnök ur zavarja.

S egyáltalán meg kell jegyezni, hogy a közbeszólások inkább kedélyesek voltak, aminthogy csak a siker és a helyeslés volt komoly, de a vihar inkább szórakoztató volt. Egy kedélyes vihar.

A miniszterelnök nagy beszéde és nagy sikere kiszorított a mai ülésből mindent. Csak Polónyi Géának volt az ülés végén két sürgős interpellációja, de már hallgatóság nélkül kellett beszélnie. Pedig a furfangos Polónyi ugyan pikánsnak jelezte az egyik interpellációját. Azt hirdette a folyosón, hogy paritást fog követelni a román határvizsgálatban. Ha ott levetkőztetik a kivándorló székely lányokat, akkor a mi fináncaink is vetkőztessék le a bevándorló román menyecskéket.

S a képviselő urak még ilyen pikáns téma elől is megszöktek. O tempora, o mores! . . .

A képviselőház ülése június 30-án.

— Kezdeté délelőtt 10^{1/2} órákor. —

Elnök: Báró Feilitzsch Artur.

A kormány részéről jelen vannak: gróf Tisza István miniszterelnök, Lukács László, Nyírty Sándor, Plósz Sándor, Hieronymi Károly, Tallán Béla.

Elnök: Megnyitja az ülést és az előterjesztések során bemutatja a miniszterelnök átiratát a kvóta-döntésről.

(A kvóta.)

Ugron Gábor indítványozza, hogy az átiratot tüzzék ki napirendre tárgyalás céljából. Elnök kimondja a határozatot, hogy a

Lesik, várják, hogy szól még a próféta. Leszakad estig ott térdelnek, Veronika mondja az imádságot előre, a többiek utána. Olyan, mintha ezüst csengő után harangok bugnának.

— Ugyan kit visz ma magával a próféta, gondolja epedve Bodajk Anna, csak nem ezt a Veronikát.

Göres Péterné is erre gondol, lilium Boris is veri a mellét, hátha ő rá esnek a próféta választása. Hiába, Kalondai Judit is hiába sir égő áhitattal, a próféta hangja többet nem hallatszik . . . De mégis.

— Halljátok, halljátok, mondja Göres Péterné, én hallom a szavát, itt suhant el a fülem mellett.

Ennek is, annak is úgy rémlik, mintha halanának a próféta szavát:

— Higyjétek, majd eljövök még.

— Hiszünk, hiszünk, mondják áhitattal, ó, prófétánk, ó, édes prófétánk!

És járnak a köhöz, Horthy főbíró is eljön s processzióval, de a prófétát többet nem látják. Eltűnt. A vörösféjű huncut Etesi Jóska olyanfélét beszél, hogy a ragyolci gróf volt, de hát ki hisz az istentelennek. Senki. A hívők hisznek, járván a próféta kövéhez. És meghajolnak a virágok, zúgnak a lombok, susognak a bokrok, mint akkoron, mikor állt a mohos kővön a szelidszavu, édesnézésű próféta . . .

kvóta-jelentést a Ház annak idején napirendre tüzi s az átiratot tudomásul veszi. (Nagy zaj és felkiáltások a szélsőbaloldalon: Nem vesszük tudomásul!)

Olay Lajos tiltakozik az elnök enunciaciója ellen, mert hisz az átiratot csak a napirendreállítás, illetőleg a tárgyalás után lehet tudomásul venni.

Elnök: Megjegyzni, hogy az átiratot a Ház napirendre fogja tüzni annak idején, de a bejelentést tudomásul kell venni. (Helyeslés jobbfelől.)

Ugron Gábor: Nincs igaza az elnöknek, mert ha a bejelentést már most tudomásul vesszük, akkor fölösleges tárgyalni. (Ugy van! a bal- és szélsőbaloldalon.)

Gróf Tisza István miniszterelnök azzal érvel, hogy a kvóta eldöntése a felség joga, azt a törvényhozás kell, hogy tudomásul vegye, ami nem zárja ki azt, hogy az átirat napirendre tüzzessék. (Helyeslés jobbról.) Ez meg is fog történni, azonban a bejelentést a Háznak tudomásul kell vennie s azért az elnök enunciaciója helyes volt.

Polónyi Géza szerint az elnök helytelenül járt el, amikor kimondotta, hogy a Ház tudomásul veszi az átiratot, holott azt csak ezután fogják tárgyalni. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) Az még csak nem is vitatható, hogy a képviselőháznak joga van a kvótadöntést megvisszavenni.

Gróf Tisza István miniszterelnök: Igazat ad Polónyinak abban, hogy a törvényhozásnak joga van a kvótadöntést tárgyalnia. Ezt senki sem akarja megakadályozni. (Helyeslés a jobboldalon.)

Elnök: Következik a költségvetés általános tárgyalásának folytatása.

(A költségvetés.)

Pintér Sándor a kormány ellen való bizalmatlanság okából nem szavazza meg a költségvetést. Ez a kormány közjogi téren sokkal veszedelmesebb, mint volt valamennyi elődje. Szóva teszük az utóbbi idők nagy harcát a hadsereg magyar vezényleti nyelvűvé, a felségjogok körül, a galaci átirat miatt; bírálja a szabadelvű párti kilences-bizottság katonai programját, a kormány katonai vívmányait és igéreteit.

Gróf Tisza István miniszterelnök, A költségvetés tárgyalása előreláthatólag a nyár derekig fog húzódni s éppen ezért nem akarja nyújtani a vitát. Elismerését fejezi ki Horánszky Lajos fejtegetései iránt, amelyek őt Horánszky Nándorral emlékeztették.

Ugron Gábor: Mindig küzdött ellene!

Gróf Tisza István miniszterelnök: A boldogult kereskedelmi miniszter szeretettel foglalkozott a kisbirtokosok sorsával. A kormány is át van havta annak szükségétől, hogy a kisbirtokosok helyzetén sürgősen kell segíteni. Ez a kérdés szerfelett nehéz. Egész sereg törvényhozási intézkedésre s a társadalom közreműködésére is szükség van. Legelőször is olesó, könnyen hozzáférhető jelzőlőghitelről kellene gondoskodni. Az orvoslás útjára a hitel-szövetkezetek racionális reformjával kell rálépni; a személyi hiteli képesség igen alacsony fokon áll s magasabb fokra juttatni csak szövetkezeti alapon lehet. A szövetkezetek és a nagyobb takarékpénztárak között benső kapcsolatot kell teremteni. Végül telepítési és birtokvásárlási kölcsön-alapot kell létesítenie az államnak. (Helyeslés a jobboldalon). A mi Vektorisz felszólalását illeti, elismeri, hogy a felvidékes sűrűn találkoznak felekezeti izgatásokkal, mert a felvidéki papság nem teljesíti hazafias kötelességét. (Ugy van! jobbfelől.) A kormány a főpapokkal együtt azon lesz, hogy a hazafiatlan papságot ártalmatlanná tegye.

Az itt-ott felbukkanó nemzetiségi izgatások igazolják legjobban, mennyire helyes az a politika, a mely a széthúzó nemzetellenes törekvésekkel szemben a Duna-Tisza közén hatalmas államot akar kiépíteni . . . (Nagy zaj a szélsőbaloldalon. Felkiáltások: De magyar legyen, ne német!) Ez az állam csak nemzeti lehet, amelynek kulturája magyar. A céltudatos politika meg fogja értetni a nemzetiségekkel, hogy az ő érdekeik a magyar állam érdekeivel azonosak. (Helyeslés jobbfelől.) Azt azonban senki se várja a magyar államtól, hogy a nemzetiségeket jogalkító és nyelvüktől meg akarja fosztani. Szokás lett újabban a nemzetiségi kérdések terén frázisokkal dobálózni és magukat a nemzetiségeket vádolni; itt nem használ a frázis és a rekrimáció. Nagy lépés lesz a javulás felé a népközlés reformja. (Élénk helyeslés jobbfelől.) Nemzeti régi politikája az, hogy a szigorúságot elsősorban a nemzetiségi izgatókkal szemben kell éreztetni, mert azok az igni bünök, nem a felbujtatók nép. (Élénk helyeslés jobbfelől.) Ezért szándéka a büntetőtörvénykönyvnek az izgatásokról szóló rendelkezéseit revidálni; a gyors és jó közizgatás is hathatós orvosság. A nemzetiségi

izgatók érezni fogják a magyar államhatalom szigorát, a felbujtogatott nép pedig be fogja látni, hogy csak a magyar állam jótékony gondoskodása biztosítja az ő létérdekét. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Foglalkozó gróf Apponyi Albert beszédével. Nagy tévedés azt állítani, hogy a kormány politikája a gyermeknevelés terén antiszociális; a gyermekmentés céljaira a kormány nem ejtette el a százezer koronás tételt, ellenben a 7 évnél idősebb gyermekek gondozásában számít a kormány a társadalom támogatására. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

A beruházási javaslat egyes tételeire nézve eltér ugyan a Széll-kormány által benyújtott javaslatról, de épp elvi szempontokra nézve, épp azon szempontból, hogy a beruházási kiadások évről-évre quasi a költségvetés függőlegességét kölcsönökből fedeztessék, hogy tehát a beruházási tételek egy része kölcsönből nyerjen fedezetet és ez elvi szempontból teljesen változatlanul vette át a Széll-féle kormány koncepcióit. A tisztviselői fizetések emelése nem tréfadolog, azzal talán senki sincs inkább tisztában, mint ő és hogy ezt a kormány teljes mértékben érezte és honorálta, azt talán eléggé bebizonyította azzal, hogy mindjárt kormányra léptekor azon óriási ódiumot vette magára, hogy az ország egész tisztviselői karának, amely már joggal számított, mint jóformán befejezett tényre, a Széll-féle fizetésrendezésre, azt a keserű igazságot mondta meg, hogy a dolgot rekonzideráció alá kell venni, mert félt, hogy lymérvű rendezése a fizetéseknek zavarba hozza az ország pénzügyeit.

Az a javaslat, amely a Széll-kormány által nyújtott be, körülbelül három millióval nagyobb évi terhet reprezentált volna csak a szorosán vett állami tisztviselőknél. Ha tehát mi megmaradtunk volna a javaslat mellett, de azután megadtuk volna a fizetésrendezést a vármegyei tisztviselőknél is és a községi és körjegyzőknek is, akkor legalább is 4 és fél vagy 5 millió korona évi teherrel növekedett volna az állam kiadása a fizetésrendezés címén, egészen eltekintve a dolognak további konzekvenciáitól, amelyeket a felekezeti tanítói és tanári fizetések megfelelő rendezése még csak a jövőben fog maga után vonni. Ennek folytán amiben eltérünk ezen a téren elődeinknek és a Széll-kormány politikájától, az csak abban áll, hogy nem fokoztuk, de leszállítottuk az állam terhet. Ami a katonai kiadásokat illeti, tulkiadásokról, vagy egy újabb nagy katonai kiadásról, csak azon kölcsönjavaslat kapcsán beszélhetünk, mert az utolsó két esztendőben, az 1904. és 1905. évi közös költségvetésben teherföllet nem állott elő. Tehát csakis e 450 millió költségről van szó. Már most vizsgáljuk meg, hogy ebben a 450 millió kölcsönben mi az, ami tulajdonképpen új teherföllet. A tarcokra és hegyi útegekre vonatkozó költségek megszavaztattak 1903-ban. Az új ágyuk első szükséglete 15 millió koronával beállított az 1904. évi költségvetésbe. De ami a 220 millió koronából ezen 63 millió felül maradt, az csak logikai konzekvenciája a már megkezdett tételeknek. Az összegek, amelyek a haditegerészet számára most egyszerre egy összegben felvették, tulajdonképpen nem novum, hanem más alakban domborítják ki ugyanazt a szükségletet, amely a költségvetés megfelelő tételeiben évről-évre nyilvánul. Ami pedig novum... (Zaj balfelől.) t. i. az ágyuk beszerzése, úgy látszik, Kaas Ivortól kezdve mindenki élető szükségletnek tartja, tehát elvárni, hogy vad alá helyezné azt a kormányt, amely az állam e fontos szükségletének kielégítésére a megfelelő eszközöket elő nem teremti. (Igaz! Ugy van! a jobboldalon.)

Báró Kaas Ivor: Széll ellen beszél vagy Apponyi ellen? (Zaj. Derültség jobbfelől.)

Gróf Tisza István miniszterelnök: Én most azt igyekeztem megmagyarázni, hogy mind-ezekben a kérdésekben a kormány álláspontja és a Széll-kormány álláspontja között elvi ellentét, mélyreható különbség nem fordult elő. Egyes részletkérdésekben más utat választottunk, de éppen azt magyarázom, hogy amit mi most csinálunk, azt kezdeményezte a Széll-kormány, mert helyesnek és célszerűnek tartotta.

A gazdasági téren ugyanazt a politikát akarja folytatni, amit Széll, s csodálja, hogy Apponyi a Széll gazdasági politikáját helyesnek találta, míg az övét nem. Azt a gazdasági célt és azt a politikai gondolatot helyeselte, helyesli ma is örül rajta, hogy ha bár nem is törvényerőre emelve, de mint kész operum itt fekszik előttünk az autonóm vámtarifának egy olyan szerkezete, amelyet tényleg alapul vehetünk, veszünk és fogunk is venni minden, a jövőre vonatkozó tárgyalásnál.

Polónyi Géza: Törvény nélkül? (Zaj a jobb- és baloldalon. Előző csenget.)

Báró Kaas Ivor: Hátha Ausztria nem fogadja el? (Zaj a szélsőbaloldalon.)

Gróf Tisza István miniszterelnök: Hogy alakultak a viszonyok 1899. óta napjainkig? Hosszu időn keresztül egyik parlament sem volt abban a helyzetben, hogy az 1899. XXX. törvényekben említett javaslatokat letárgyalhassa elvethesse, vagy elfogadhassa. (Zaj a szélsőbaloldalon.)

Ily körülmények közt eminsé és kardinális fontosságu kötelesség mindazokra nézve, akik felelősek ennek az országnak sorsáért, érdekeiért, hogy ugyanazt a gazdasági politikát, amely az 1899. XXX. törvényekben le van rakva, igyekezzenek megvalósítani, elérni, de az utat, módot és eszközöket illetőleg alkalmazkodjanak a megváltozott gazdasági helyzethez. (Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Nem lehet!)

Olay Lajos: Alkotmány- és törvényesség! Alkotmány és törvényesség. (Nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon.)

Endrey Gyula: A külön vámtérületet kell megcsinálni!

Gróf Tisza István miniszterelnök: És ezt a célt el is lehet érni és el is fogjuk érni akként, hogy mindazon tárgyalásokat, amelyek a külföldi államokkal folynak, azon világos kikötés, feltetés és feltétel alatt kezdeményezzük, (Felkiáltások a szélsőbaloldalon: A törvény ellenre!) hogyha megállapodunk is a szerződés tartalmára nézve, az a szerződés csak akkor köthető meg és csak akkor léphet hatályba, ha megelőzőleg a monarchia két állama között a kiegyezési kérdések egész komplexuma és ezekkel együtt az autonóm vámtarifa is elintézhető.

Endrey Gyula: Addig tárgyalni sem lehet! (Nagy zaj a szélsőbaloldalon.)

Ugron Gábor: Nem szabad tárgyalni! A törvény parancsol! (Folytonos nagy zaj a szélsőbaloldalon.)

Gróf Tisza István miniszterelnök: A gazdasági célt pedig biztosítani azért, hogy ezen a kereskedelmi szerződésekre vonatkozó tárgyalásnál kiindulópontul és a tárgyalások alapjául azon vámtarifa-javaslatot fogadtuk el, amely az 1899. évi XXX. törvényekben lefektetett intencióknak teljes mértékben megfelel.

Ugron Gábor: Ezt a Házban még senki sem mondta! Az csak képzelműség! (Nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon.)

Rátkay László: A miniszterelnöki székben a tételes törvényt nem szabad eltiporni! (Folytonos nagy zaj a szélsőbaloldalon.)

Elnök: Kérem Rátkay képviselőt, ne méltóztassék egy külön beszédet tartani.

Rátkay László: Méltóztassék az elnök urnak vigyázni, hogy a törvényt megbecsüljék.

Lengyel Zoltán: A törvényt szabad megsérteni?

Elnök: Lengyel Zoltán képviselő urnak nincsen joga velem szemben vitatkozni!

Lengyel Zoltán: Pedig van! (Folytonos nagy zaj a szélsőbaloldalon.)

Elnök: Lengyel Zoltán képviselő urat rendreutasítom!

Lengyel Zoltán: Azért én csak közbeszélök! (Folytonos nagy zaj a szélsőbaloldalon.)

Gróf Tisza István miniszterelnök: Már most a kormány óhajította és óhajtja, hogy ez a kérdés formailag is teljesen korrekt, törvényes módon intéztessék el. Ebből a célból hónapok előtt adott be egy törvényjavaslatot, amelyben törvényes felhatalmazást kér a tárgyalások megindítására és folytatására. Elismeri, hogy a kérdés korrekten megoldva akkor lesz, ha ez a törvényjavaslat letárgyalatott.

Polónyi Géza: Ha az autonóm vámtarifa meglesz!

Gróf Tisza István miniszterelnök: Későbbi törvény mindig megváltoztathatja a korábbi törvényt. A magyar törvényhozásnak az a jogát, hogy változtasson egy törvényen, nem lehet konfiskálni csak azért, mert az Polónyinak nem tetszik.

Ugron Gábor: Fennálló törvényt nem lehet sutba dobni.

Lengyel Zoltán: De még nincs megváltoztatva! (Zaj a baloldalon.)

Gróf Tisza István miniszterelnök: Rendkívüli helyzet ez s a kormány a maga felelősségét nagy mértékben angazszirozza akkor, midőn a tárgyalásokat megkezdi...

Ugron Gábor: Ez abszolútizmus!

Gróf Tisza István miniszterelnök: ... mielőtt ez a törvény letárgyalatott és elfogadtatott. De hiszen mindnyájan tudják, hogy mennyi gyakorlatilag fontos, életbevágó törvényhozási teendője volt ennek a Háznak. Azt is mindnyájan tudjuk, hogy e törvényjavaslatnak tárgyalása alkalmával egy széles mederben folyó, hosszú vitát óhajítottak a kereskedelmi politikai kérdések felett megindítani. Arra mindenki el lehetett készülvé, hogy hetek és hetek fognak a Ház idejéből elfoglaltatni abban az esetben, ha ezen az 1899. XXX. törvény-cikk módosítására irányuló javaslat...

Polónyi Géza: A civilista-emelés előbbre való? (Zaj a baloldalon.)

Gróf Tisza István miniszterelnök: Ilyen körülmények között a kormány célszerűbbnek látta angazszirozni a maga felelősségét...

Polónyi Géza: Szép dolog!

Gróf Tisza István miniszterelnök: ... és a Ház munkaidejét úgy osztani be, hogy a Ház valóban azokkal a javaslatokkal foglalkozzon, amelyeknek elintézése életbevágó kérdések megoldása szempontjából égetően sürgős és szükséges. De ha az ellenzék meg akarja, nyugtatni alkotmányos érületét és lelkiismeretét, biztosítsa őt arról, hogy e törvényjavaslatnak letárgyalása két, vagy három napnál több időt nem fog igénybe venni. (Mozgás és zaj a bal- és szélsőbaloldalon.)

Ugron Gábor: Nagyszerű! Határidőre, ugye!

Molnár Jenő: Igy nem lehet dolgozni! Ugron Gábor: Egy eszimat nem eszimat meg három nap alatt! (Zaj a baloldalon.)

Gróf Tisza István miniszterelnök: Az ellenzék újra meg újra visszajön arra a kérdésre, hogy mi fog történni, ha a kiegyezési javaslatoknak parlamenti elintézése Ausztriában állandó nehézségekbe talál ütközni. E kérdésre újra meg újra csak azt feleli, hogy nem a kormány, de a nemzetnek érdeke az, hogy magunknak arra az időpontra, amidőn úgy fontos gazdasági érdekei lesznek kockán ennek az országnak, a szabadkezel minden irányban fenntartjuk. Garancia rejlik abban, ha valamely törvényrel egy rajta kívül álló más faktornak az akaratát meg tudom kötni. (Mozgás és zaj a szélsőbaloldalon.)

De a magyar törvényrel, a magyar törvényhozással a magyar nemzet akaratát kötik meg, ezt a világon sehol sem fogják garantálni, hanem békónak fogják nevezni. (Ugy van! Ugy van! jobbfelől.) Pedig békót rakni ennek az országnak kezére nem akar és nem fog. (Nagy zaj a bal- és szélsőbaloldalon.) Azt tartja, hogy itt az egyedül helyes politika az és hogy itt az ország érdeke kizárólag azt kívánja... (Nagy zaj a szélsőbaloldalon.) hogy a magyar törvényhozás szabadakaratú elhatározására a tért minden irányban szabadon hagyjuk. (Helyeslés a jobboldalon.) Érti az ellenzék eljárását, mert a külön vámtérület álláspontján van, látja, hogy az ország többsége és a Ház többsége a közös vámtérület álláspontja mellett áll. (Zajos ellentmondások a szélsőbaloldalon. Felkiáltások: Az ország többsége nem! Még a Házban sincsenek többségben! Szegeden miért bukkolt meg Rónay? Nagy zaj.) A képviselőház többsége nem szorult mesterséges kibuvó-ajtókra, hogy a különálló vámtérülethez jusson. Amely percben ez lesz meggyőződése a törvényhozás többségének, egyszerűen élni fog a törvényekben lefektetett jogaival és meg fogja választani a különálló vámtérületet. (Élénk helyeslés jobbról.)

Komjátly határozati javaslatja utasítja a Házat, hogy kérje számon a kormány ígéreteit. El is várja az ellenzék, hogy szigorúan fogja ellenőrizni a kormány minden tagjának, de legkivált az ő ígéreteit s biztosítáit a Házat, hogy a kormány ma is az utolsó pontig fenntartja azokat, megvalósításukra törekszik s azoktól egy hajszálnyira sem fog tágitani. Áll ez különösen a választási reformra nézve, amelynek előmunkáitai remélhetőleg közelebb befejeződnek. Az semmit sem változtat a kormány vállalt kötelezettségén és a terminuson, hogy a jövő évi választói névjegyzék meg a régi törvény alapján készült; a törvényjavaslatot a kormány oly időben fogja benyújtani, hogy az 1906. évi őszi választások már az új választási törvény alapján történhessenek. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Gabányi Miklós: Hát most októberben nem lesz választás? (Zajos derültség a Ház minden oldalán. Felkiáltások: Szivból fakad ez a dal!)

Gróf Tisza István miniszterelnök: Érti, hogy ez a kérdés nagyon érdekli Gabányit, (Derültség a jobboldalon.) Csak hogy Gabányi jobban tudja, mikor lesz választás, mint a kormány, mert az ellenzékűl függ. (Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Ha jól viseljük magunkat, akkor nem lesz választás!) Az országgyűlés időszakának lejártá előtt csak akkor lesznek választások, ha a politikai helyzet feltehetőleg megköveteli. Ilyen izgalomnak az országol komoly ok és szükség nélkül nem szabad kitenni. (Élénk helyeslés jobbfelől.) Ha muszáj, akkor lesznek választások 1906. előtt, ha nem muszáj, akkor nem lesznek. Az ígéreteket a kormány szigorúan kötelezőnek tartja ma is. Nézze meg az ellenzék a mai helyzetet és hasonlítsa össze azzal, hogy milyen repedések mutatkoztak nyolc hónap előtt, mikor ez a kormány vállalkozott a nagy feladatra. Megingott a bizalom az állam erejében, tekintélyében, anarchia, fegyelmetlenség ütötte fel fejét mindenütt. Ma a rend helyre van állva, a fegyelem a régi és a viszonyok konszolidálódtak. A kormány még a munka kezdetének

kezdeten van; de hogy a nagy feladatokkal sikeresen birkózhassék meg, teljesen konszolidált és egységes viszonyokra kell törekednie. (Elnök helyeslés jöbfelel.) Mindössze nyolc hónapja vezeti az ügyeket; ennek az időnek is legnagyobb részét a nagy parlamenti viták kötötték le; naponként 10—12 órát dolgozik s meg fogja tenni kötelességét. Nyugodtan bizza a törvényhozás ítélete alá annak a kérdésnek eldöntését, hogy mutatkozik-e haladás, mióta nehéz viszonyok közt a kormány vezetésére vállalkozott. Elfogadásra ajánlja a költségvetést. (Hosszantató élénk helyeslés és éljenzés jöbfelel.)

Elnök: Szünetet ad.

(Sürgős interpellációk.)

Elnök: A vita folytatását holnapra halasztja.

Polónyi Géza sürgős interpellálja a földmivelési minisztert a háromszéki erdei legeltetés tárgyában. Az arányosítás és tagosítás a Székelyföldön gazdasági válságot idézett elő. Az idén előállott nagy szárazság nagy baj a székelysége névze, amely legnagyobb részt marhatenyésztésből él s mivel a legeltetést az erdei törvény korlátozza, kénytelen marbaállománnyal tudni. Az államnak kell segítenie havasi legelők megvásárlásával. Változtatni kell az erdőtörvények azon a lehetetlen rendelkezésén, hogy még végső szükség idején sem szabad fiatal erdőben legeltetni.

Tallán Béla földmivelési miniszter nyomban válaszol. A földmivelési kormány megtejt minden intézkedést a székelyföldi marhatenyésztés érdekében. Helyreigazítja az interpellációnak abbeli tévedését, hogy az erdei legeltetés miatt a Székelyföldön súlyos büntetésekkel sújtották a kihágásokat.

Polónyi és a Ház tudomásul veszi a választ.

Polónyi Géza meginterpellálja a belügyminisztert a romániai határon újabb elrendelt orvosi vizsgálat miatt, amelylyel a magyar munkások keresetét nehezítik meg a román hatóságok.

Gróf Tisza István miniszterelnök azt feleli, hogy erről tudomása nincs, meg fogja vizsgálni az ügyet s reméli, hogy a román kormány részéről előzékenységet fog tapasztalni. (Helyeslés a jobboldalon.) Ezt csak előzetesen mondja, majd ha az ügy állásáról tudomást szerzett, akkor fog véglegesen válaszolni.

Polónyi Géza véglegesen tekinti a választ s tudomásul veszi azt.

Elnök az ülést negyed 3 órakor bezárja.

BELFÖLD

Bizalom Szentiványinak. A kövi választókerület szabadelvűpártjának ma tartott gyűlése Szentiványi Árpádnak, a kerület országgyűlési képviselőjének a szabadelvűpárta történt belépését tárgyalta. A pártgyűlés ezt nagy örömmel és bizalma kifejezésével vette tudomásul, elhatározva, hogy a kerület képviselőjének jegyzőkönyvileg fejezi ki ragaszkodását és szeretetét.

Lengyel Zoltán ügye. Lengyel Zoltán országgyűlési képviselőt tudvalevőleg a vasuti sztrájk legizgalmasabb napján a rendőrség beikísérte. A fiatal képviselő ebben mentelmi jogának megsértését látva, bejelentette az esetet a képviselőháznak. Így került ma az ügy a *mentelmi-bizottság* elé.

A bizottság mindenekelőtt felolvastatta a főkapitánynak és **Schmidt** rendőrfelügyelő jelentését és aztán megkezdte a tanukihallgatást. Első sorban **Rudnay** főkapitányt hallgatta ki.

Rudnay főkapitány hivatkozta a tényállás tekintetében június elsejéi jelentésére. Lehetetlen dolog a tömeg előtt beavatkozást tenni a rendőrség eljárásába. Mikor hosszabban tartott a vitaközlés **Schmidt** és Lengyel között, felhívta **Schmidt**et, hogy miért tiri ezt a beavatkozást. Nem tudta, hogy a beavatkozó **Lengyel** képviselő és csak később tudta meg **Halmay**tól. **Lengyel** viselkedése a hatósági eljárás megállításának szándékát mutatta, mert ráncigálta a rendőröket, felhívta, hogy bocsássák szabadon stb. **Lengyel** beikísérése egyenesen az ő rendelkezletére történt, miután saját szemével a hatóság elleni erőszakot látta.

Schmidt Ede rendőrfelügyelő, tanu ismétli az április 23-iki jelentésben előadottakat. Figyelmeztette **Lengyel**et, hogy ne avatkozzék a rendőrség eljárásába, ez azonban azt felelte, hogy joga van, mert törvényhozó. Figyelmeztetés után is megfogta a rendőröket karjuknál, félős volt,

hogy **Lengyel** fellépése folytán a nagyszámu közönségben rendtelenségek keletkeznek, mert nagy volt az izgalom.

Thuróczy rendőrfogalmazó, tanu, nem hallotta, hogy a rendőrségnél gorombáskodtak volna **Lengyel**el.

Bán Balázs rendőr, tanu, azt mondja, hogy **Lengyel** megfogta a vállát és azt hangoztatta, hogy minő jogtalanság a beikísérés. A tanu azt felelte, hogy nincs joga a hivatalos eljárásba beavatkozni. **Lengyel** szavára a nagyszámu közönség a rendőrök ellen fellázadt és félős volt, hogy nagy rendtelenségek lesznek, mert nagy volt az izgalom.

Danaskovics János rendőr: **Lengyel** Zoltán kiabált, hogy majd megtanítja a rendőröket, a haszontalanokat. Megfogta a rendőröket karjuknál fogva és ki akarta szabadítani a letartóztatott Rogot.

Bertalan István rendőr látta, mikor **Lengyel** fogta a rendőrt és a rendőröket szidalmazta.

Weigler Kálmán rendőr, tanu látta, hogy **Lengyel** megfogta a rendőrt, kiabált és megakarta akadályozni a beikísérést.

Ezután a bizottság a további eljárásról tanácskozáron, egyhangulag elhatározta, hogy **Lengyel** Zoltán által hivatkozott tanukat július 6-án, szerdán délután 5 órakor fogja kihallgatni. A bejelentett és kihallgatandó tanuk a következők: dr. **Halmay** Elemér, dr. **Scheffer** József, **Purjesz** Lajos, **Perczel** Mór, **Tarján** Vilmos és **Wilhelm** Gyula.

Lengyel Zoltán országgyűlési képviselő félkért bennünket a következő sorok közlésére;

Felhívás. A rendőröknek ma a mentelmi bizottság előtt tett valódan tanuvallomással szemben nincs más fegyverem, mint a szemtanuk igaz tanuságtétele. Ennél fogva felkeresem mindazokat, akik szemtanui voltak azon jelenetnek, midőn a rendőrfőkapitány engem április 24-én a Demokrata Kör előtt elfogott, szíveskedjenek vagy lakásomon személyesen (József-körút 42. szám) vagy levélben sürgősen jelentkezni. Dr. **Lengyel Zoltán**, országos képviselő.

A tátrai erdővásárlás.

Budapest, június 30.

Nosz Gyula tudvalevőleg összeférhetlenséget jelentett be **Münnich** Aurél és **Veszter** Imre képviselők ellen azon a címen, hogy közbenjártak a Hohenlohe herceg birtokvásárlásaiban. A képviselőház állandó összeférhetlenségi bizottsága gróf **Andrássy** Tivadar elnöklésével ma délben a tanuk kihallgatásával folytatta **Münnich** dolganak tárgyalását.

Heinz Hugó előadó bejelentette, hogy a meghívott tanuk közül **Scholez** Gyula és **Tavi** Gusztáv miniszteri tanácsosok, **Kégl** Ede, Hohenlohe herceg jószágkormányzója jelentek meg; gróf **Csáky** Zénó levélben betegségével mentette ki elmaradását és **Földbach**on lévő lakásán kérte kihallgatását. **Tavi** Gusztáv a hozzáintézett kérdésekre kijelentette, hogy ismeri az egyezséget, amelyet Berlinben kötöttek meg. Arról, hogy **Münnich** Aurél mint közvetítő járt volna el, nincs tudomása. **Münnich** Aurél, mint a Kárpát-egyesület elnöke, a turisztika védelmében beadványt intézett a miniszterhez, akit arra kért, hogy az egyezményben kérését figyelembe vegye. **Münnich** Auréllal, éppen a miniszter utasításából, csak mint a Kárpát-egyesület elnökével tárgyalt. **Nosz** kérdésére kijelenti, hogy magánaton értesült arról, hogy **Münnich** az egyezség megkötésekor Berlinben volt. A tanu ezután az esküt letette. **Scholez** Gyula miniszteri tanácsos és **Kégl** Ede kijelentik, hogy az egyezséget ismerik, de arról, hogy **Münnich** Aurél közbenjáró volna, semmi tudomásuk sincsen. **Nosz** Gyula azt a kérdést kéri **Kégl**hez intézteni, hogy ő volt-e az az igazgató, aki a Szepes-Bélával kötendő vételi ügy keresztülviteléért ötvenezer koronát ajánlott föl **Münnich** Aurélnak ügyvédi honorárium fejében.

Münnich Aurél kijelenti, hogy semmi kifogása sincs a kérdés ellen, ha a bizottság jónak látja, mert csakugyan az igazgató volt az, akivel akkor tárgyalt, noha ez semmiféle összefüggésben sincsen a tárgyalás alatt lévő dologgal.

A bizottság erre azt határozta, hogy nem teszi föl a kérdést. Ezzel a tanukihallgatást véget ért és a bizottság elrendelte, hogy gróf **Csáky** Zénót az illetékes járásbíró útján hallgassák ki. A bizottság odaküldi a kérdőpontokat.

Délután 5 órakor **Veszter** Imre ügyét tárgyalta a bizottság. Elnök az ülést megnyitván, bejelentette, hogy **Szél** Kálmán, akit tananak beidézték, a megjelenésében akadályozva van, **Gulner** Gyula ellenben megjelent.

Gulner Gyula nyugalmazott államtitkár a hozzáintézett kérdésekre előadja: Szepes-Béla község és Hohenlohe herceg között folyamatban lévő esereigyben a vármegye határozata a belügyminiszterhez felebbeztetvén, ez ügyben **Nosz** Gyula járt nála, akinek kijelentette, hogy a vármegye határozatát fel fogja oldani, mert az sérti a városok autonómiáját és mert arra kötelezte a vármegye a várost, hogy úgyszólván láttatlanban cseréljen, miután akkor hó borította a birtokokat. **Veszter** Imre ebben a tárgyan ő vele soha sem beszélt, nála közben nem járt és ő mással, mint **Nosz** Gyulával nem beszélt. Megjegyzi, hogy **Szél** Kálmán soha eről az ügyről vele nem beszélt, már pedig ha közbenjárt volna valaki, bizonyosan lett volna erről szó. Vallomására **Gulner** az esküt letette.

Ezután a bizottság határozathozatalra visszavonult és szükségesnek találván **Szél** Kálmán kihallgatását is, azt elrendelte és annak fogantatosítására az illetékes járásbírókat kereste meg a kérdőpontok megküldésével, amelyek azonosak a **Gulner** Gyulához intézett kérdésekkel.

KÜLFÖLD

Az orosz-japán háború.

Budapest, június 30.

A táviratok nem ablakok, amelyek a harcra nyílnak, — írja a *Novaja Vremja* című orosz ujság egyik minapi, a háborúról szóló cikkében. De nemcsak, hogy nem ablakok, hanem valóságos torzító tükrök, melyekből csak sejteni lehet az eredeti vonalakat. A japán cenzura ugyanis újra a legrettenetesebb szigorúsággal működik. Amit a megcsontított, az átírt és a magánforrásokból származó táviratokból kétségtelen ténynek lehet megállapítani, az az, hogy a japán szárazföldi seregek előnyomulása zavartalanul folytatódik és hogy eddig az utjunkba eső hegyzorosokat elfoglalták. Hatalmukba kerítették többek között a *Dalin* és *Modulin*-szorosot is, amelyekben az oroszok eddig elzárták előlük a Liaoho völgyébe vezető bejáratot. Az újabban érkezett, de nem ellenőrizhető hírek szerint a japánok nem három, hanem öt oszlopban nyomulnak előre, de hogy hol fognak koncentrálni, azt nem lehet egészen határozottan megállapítani.

Bizonyos ellenben az, hogy — miután a hegyzorosokban már nincsenek oroszok; a japán seregek a hegyek lejtőiről már lefelé, a Liaoho völgyé felé haladnak. Ki kételkednék abban, hogy az oroszok ezen az uton is ellentállást fognak kifejteni; még pedig, Kuropatkin tervének megfelelően, azért, hogy a döntő csata pillanatát minél továbbra halaszassák, hogy a japán hadoszlopok egyesülését, ameddig csak lehet, megakadályozzák. Kétségtelen, hogy ezekben a harcokban újra nagy szerep jut a japán tüzérségnek, mely a szorosok magaslatain helyezkedve el, előkészíti a csapatok levonulását.

De bármily ügyes operációkkal kényserítsék is a japánok Kuropatkin a döntő ütközet elfogadására, valószínű, hogy az még sem fog hamarosan megtörténni, mint-hogy a japán seregeknek a hegyzorosokból való kifejlesztése, felvonulása és koncentráció napokat vesz igénybe. Így például, ha, mint általában hiszik, ez a koncentráció Haicsöng körül történnék, a Kaicsu és Csipanlin felől előnyomuló baloszlopoknak öt napra van szükségük, míg a harcra érnek.

Orosz tragédiának nevezi a *Novoje Vremja* a mostani háborút. És méltán. Egyetlen momentumra nincs, mely az oroszok önbizalmát emelhetné. Míg a nagy japán seregek folytonos győzelmek közt nyomulnak előre és Kuropatkin visszavonulásának útját elvágással fenyegetik, addig Port-Arthur mellett egymásután érkeznek a Híob-hírek Pétervárra. Minap a hajóhad maradványát érte csufos kudarc és most Port-Arthur külső védelmi vonalának négy hatalmas erődjét foglalták el a japánok. Ezek közül az egyik az 1430 láb magas Takusani hegyen épült, úgy, hogy innen kényelmesen lehet az alig három mértföldnyire lévő kikötőt és a benne horgonyzó hajókat bombázni. És míg kívülről mind nagyobb energiával szorongatja az erődöt az ellenség, addig benn élelemhiánnyal és a csapatok fegyvelmezletességével kell a parancsnoknak külön, nehéz küzdelmet megvívnia.

Hogy milyen kétségbeesett a harcéri helyzet, azt az összes jelentéseknél jobban illusztrálja az a pétervári hír, hogy a cár alkotmány kidolgozásával bízta meg egyik bizalmas emberét. Hát ez csakugyan a vég kezdetét jelenti...

Port-Arthur ostroma.

London, június 30.

Hivatalosan még most sem erősítették meg azt a hírt, hogy a japánok állítólag múlt vasárnap elfoglalták Port-Arthurnak három külső déli erődjét. Tegnap még csak a Tokióban megjelenő *Asi* tudott róla. Ez a lap azt jelentette, hogy a japánok Dalni felől jöttek és vasárnap délelőtt egymásután megtámadták az erődöket. A csata délután öt óráig tartott és a japánok részéről gyalogság, lovasság, tüzérség és lovasított gyalogság vett benne részt. A japánok elsősorban a Pintutól hat kilométernyire a Punik patak mentén levő szabotini erősségeket támadták meg, amelyeket az oroszok makacs ellenállása mellett is elfoglaltak. Az oroszok állítólag a legnagyobb rendellenességben vonultak vissza a csikvansani erősségre, de visszahagytak két gyorsan tüzelő ágyút, nagyon sok puskát és negyven halottat. A japánok száz embert veszítettek. Ha ez a hír igaz, úgy a *Times* okoskodása szerint a japánok az elfoglalt erősségekből és különösen az 1430 láb magas Takusani hegyekről kényelmesen bombázzhatják az alig három mértföldnyire lévő port-arthuri kikötőt és a benne levő hajókat. Hír szerint a japánok *Sikvan* erődöt is megszállták; Sikvan még az előbbi három erődnél is közelebb van Port-Arthurhoz. Stössel tábornok múlt pénteken drótalan távirattal katonáinak üdvözlét küldte oroszországi honfitársaiknak és azt jelentette, hogy a várban minden rendben van.

London, június 30.

A *Daily Express*nek táviratozzák Csifuból: A japán flotta vasárnap reggeltől estig szakadatlanul bombázta Port-Arthurt. Egy japán hadihajót, kínai forrás szerint, megsérülve vontattak Nagasakiba.

Kaiping megszállása.

London, június 30.

A *Standard* Tiencsinből és a *Daily Telegraph* Tokióból egybehangozva azt jelentik, hogy 25-én Kaipingnál heves ütközet volt, amelynek folytán a japánok másnap megszállták a helységet.

A japánok hadműveletei.

London, június 30.

Míg Niucsvangból, Csifuból és más városokból azt jelentik, hogy a japánok kombinált hadműveletei Dasicsáo ellen irányulnak, addig a *Daily Express* tudósítója az oroszok főhadiszállásáról azt a meglepő hírt küldi, hogy egy három hadosztályból álló japán hadsereg kelet felől a legnagyobb sietséggel nyomul előre Liaojang és

Dasicsáo mellett, ahol az oroszok Kuropatkin személyes vezetése mellett százezres embert koncentráltak, elvágással fenyegetik az oroszok visszavonulását. A Liaojang felé masírozó hadsereg előcsapatai valószínűleg ugyanazok, amelyek néhány nappal ezelőtt a Dalin-szorost forszírozták. Az ellenséges előcsapatok között már több csatározás volt. Az oroszok részéről gróf Keller vezeti a védelmi hadműveleteket s igen erős védelmi állást foglal el. Gróf Keller Liaojang mellett várja a japánok támadását.

London, június 30.

A Reuter-ügynökség jelenti Liaojangból 29-ikéről: A japánok kieroszakították az átkelést a Motien szoroson és a keleti uton előnyomultak Liaojang felé. Egy nagy haderő gróf Keller tábornok alatt megszállva tart egy megerősített állást, mely az utat a szorosnak ez oldalán uralja. A japánok az orosz összeköttetéseket Liaojangtól északra elvágni szándékoznak, míg Kuropatkin az egész haderővel Haicsöng mellett operál.

A vladivosztoki hajóraj.

Tokio, június 30.

Gensani távirat szerint az orosz vladivosztoki hajóraj ma megjelent Gensan előtt s megtámadta a várost.

Szöul, június 30.

Hivatalos jelentés szerint a Gensan előtt megjelent vladivosztoki hajóraj 3 cirkálóból és 10 torpedórombolóból áll. A hajóraj 180 lövést tett a japán telepítvényre.

Nagy csata.

London, június 30.

Csifuból táviratozzák, hogy Mandsuriában két nap óta elkecseregett ütközet folyik. A japán sereg négy hadosztalpon nyomul előre.

A Sadomaru.

London, június 30.

Cobei Lloydhir szerint a Sadomaru nevű japán szállítóhajót ismét szabaddá tették és most Nagaszakiba indul javítóba.

Az igazság leplezése.

Csifu, június 30.

Ötven európai, ki Port-Arthur 23-án hagyta el, ma ideérkezett a Galamb-öbölből és 28-án szálltak bárkára. Azt beszélik, hogy a 23-iki tengeri-csatában a Szebasztopol könnyű sérülést szenvedett, melyet 15 nap múlva helyrehozhat. Az Amur nevű aknalerakó gözs meg lehetőszen súlyosan meg rongálódott. Az európaiak nem hallottak arról az utóütközetről, melyben a japánok, állításuk szerint, egy orosz sorhajót súlyosztettek volna el.

HIREK

A nagytőke ajándéka.

Lassalle Ferdinánd beszélt egyszer nagyon szépen, nagyon meggyőzően és tüzesen a tőke ellen. Alant ájtatos és elkecsereedett munkások hallgatták az új forradalom ígét s teleszívták lelküket a megváltás édes ideáljával. Egyszer csak eszébe jut a hívők egyikének, hogy ugyanennek a Lassalle Ferdinándnak huszezer márká évi jövedelme van, sárga keztyűben jár, aranygombos pálcát visel s vetekedik toalett dolgában Németország legkifentebb dendi-jével. Fölszól hát a szónoknak:

— Az urnak nincs oka a tőke ellen panaszkodni. Az urnak huszezer márká évi jövedelme van.

Lassalle Ferdinánd pedig legott megfelelt a közbeszólónak ilyenmódon: Éppen

azért vagyok szocialista, mert nincsen legalább százezreszer annyi. Szeretném, ha én volnék a világ legnagyobb tőke. Akkor nem volna szükség a forradalomra.

Rothschildék a világ legnagyobb tőkei s valamit eltanultak a nagy forradalmártól. Azt, hogy a forradalmat is meg lehet akadályozni. Nekik könnyű szocialistáknak lenni. Olyanoknak, akik nem ordítanak és nem lobogtatják a vörös lobogót, hanem akik egész, nagy világáros munkásnyomórán egyetlenegy jótékony adománnyal segítenek. Az elmélet embere mosolyog s azt mondja: Mi ez? Egy csepp víz a mérhetetlen tengerben, vagy legfeljebb egy csepp olaj, amelytől a haragos hullámok elülnek egy pillanatra. Az egész tízmillió alaptvány melyet Rothschildék Páris munkaslakásainak fölépítésére és egyéb munkásjóléti intézmények létesítésére szántak, tulajdonképpen nem más, mint elaltatása a forradalomnak, késleltetése a nagy vihar kitörésének. Nem kell tehát elfogadni.

Az elméletet s a soha ki nem békülő marxizmust ez a tíz millió furcsa helyzetbe hozza. Vagy jobb ma egy veréb, mint holnap egy tuzok, vagy halomra dől minden pontján a Marx pompás épülete. Pedig egy ilyen kövér veréb csakugyan jobb, mint a Marx ösztövért tuzoka, amely ki tudja nem aprózódik-e föl idők folyamán csupa ilyen, vagy tán még kisebb verebekre? A Rothschild-féle alaptványból elvégre egy óriási világáros munkásai számára tiszta, szellős és lakályos házat lehet építeni, melyben nem vakulnak meg a gyermekek és nem gémberednek meg az asszonyok tagjai. Utoljára is, elmélet ide, elmélet oda, tíz millióért igen tisztességes lakást adhatnak az embereknek, akik eddig avval érveltek a tőke ellen, hogy elveszi a szemük világot s ellopja előlük a levegőt. Azon a tíz millióon Rothschildék visszaadják nekik a szemük világot s az ellopott levegőt. Az igaz, hogy ezt a két hatalmas érvet is megveszik tőlük tíz millió frankért. A forradalmi munkások olcsón adják ezt a két érvet. De a nagytőke, amely készpénzzel fizet, mindent olcsón vásárol s ha ezt a két érvet megvette, valóban gazdagabbá válik akármelyik magyar mágnásnál.

A magyar mágnásoknak ajánlanak mindenféle dolgot megvételre. Drága csecsebecsét, földet, házat s egyéb értékes dolgot. De ajánlanak neki értéktelen is s a magyar mágnás ezt veszi a legszívesebben. Hátha valamelyiknek valami nagy költekező-kedve támad s így szól:

— Vigye az ördög! Megveszem ezt a két érvet azoktól a forradalmároktól.

— a.

Budapest, június 30.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Június 30-ikán új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Személyes hír. Gróf Tisza István miniszterelnök, ugys mint belügyminiszter, további rendelkezésig nem ad kihallgatást.

— Főhercegi keresztelők. József Ágost főherceg és Augusty főhercegnő újszülött fiának keresztelője július 2-án, szombaton lesz a budai királyi várpalota Szent István templomában. A szertartást Szmeccsányi Pál nagyváradi püspök fogja végezni.

— Díjnokok a miniszterelnöknél. Azt s memorandumot, amelyet a díjnokok országos

gyüleése tegnap elfogadott, ma délután küldött-szöveget gróf Tisza István miniszterelnökéhez. A deputációt Pap Zoltán országgyűlési képviselő vezette; a küldöttség szónoka Paczona Antal volt. A miniszterelnök igen szívesen fogadta a díjnokat, meghallgatta panaszait és megígérte, hogy helyzetükön, amennyire lehet, rövid idő múlva segíteni fog.

— **Vilmos császár látogatása.** Londonból táviratozza tudósítónk, hogy a *Daily Express* kieli távirata szerint Vilmos császár az ősszel viszonzni fogja *Edvárd* király látogatásait. A német császár vagy Angliában, vagy skóciai utazása közben fogja meglátogatni *Edvárd* királyt, s akkor a két uralkodó, a *Daily Express* szerint, be fogja fejezni a bizalmas találkozás alkalmával megkezdett üdvös művet.

— **Változás a honvédségnél.** A közös hadsereg rendeleti közlönye jelenti, hogy ő felsége elrendelte báró Zech Arnold altábornagynak a m. kir. honvédelvesség felügyelőjének állásából való felmentését és kinevezte a honvédelvesség felügyelőjévé *Gaudernak József* altábornagyt a Szekesfehértvári V. honvédkerület parancsnokát. *Gaudernak* helyét Szekesfehértvárott *Rohr* Ferenc vezérőrnagy a m. kir. 73. honvéd-gyalogdandár parancsnoka foglalja el, ennek helyébe pedig *Beőse* Gyula vezérőrnagyt neveztek ki.

— **Koch Róbert utóda.** *Giessen*-ből táviratozzák, hogy *Koch* Róbert tanár utódául a berlini fertőzőbetegek intézetének igazgatói állására *Gaffky* György *giesseni* egyetemi tanárt, titkos tanácsost, hívták meg. *Gaffky* elfogadta a meghívást.

— **A Dreyfus-affér fejleményei.** A párisi sajtó élénken foglalkoztatja *D'Auriche* kezelőtiszt három munkatársának letartóztatása. *Rollin* ezredes, továbbá *Marechal* és *Francois* századosok résztvettek a pénztárkönyvek meghamisításában. *Francois* százados bevallotta, hogy a könyvekben *Austerlitz* néven *Marechal* szerepel. Erre *Marechal*nak is be kellett ismernie, hogy 25.000 frankot kapott, de kijelentette, hogy ezt a pénzt a hírszerző iroda különböző ügynökei közt szétosztotta. Ez a szétosztás azonban aligha történt meg. Bizonyítja ezt az, hogy megtalálták *Pziborovszky* volt osztrák hivatalnoknak, *Cernuski* barátjának egy nyugtáját, amelyben az elismeri, hogy 1899. augusztus végén 21.000 frankot kapott. Néhány nappal később, szeptember 4-ikén jelent meg tanuként *Cernuski* a rennesi hadbírótság előtt. *Marechal* ezt az összeget nem osztotta szét a különböző ígések közt, hanem az összeg volt a bére *Cernuski* hamis tanvallomásának. És hogy 25.000 frank kifizetése és *Cernuski* hamis vallomása közt fennforgó kapcsolatot leplezzék, kiradirozták a könyvekből a kifizetés keltét és más dátumot irtak helyébe és az igazi elfogadó helyett az *Austerlitz* nevet viseli. A radióros és igazítás egészen jól látható a könyveken. Az akkori vezérkari főnök, *Delanne* tábornok kijelentette a bíróság előtt, hogy alárendeltjei félrevezették őt és hamis ürrügyek alatt kicsalták tőle a 25.000 frank kifizetéséhez megkívánt aláírását. *Naciona* lista lapokban erősen bírálják a három tiszt letartóztatását. A *Libé Parole*, amelylyel *Boffin* és társai még a vizsgálat alatt is állandó összeköttetést tartottak fenn, így védi a hamisítók eljárását: Először is a radióros nem hamisítás, másodsor közokiratok hamisításáról nincs szó, csak titkos könyvekről, harmadszor a hírszerző iroda tisztjei fedezve vannak a vezérkari főnök és a hadügyminiszter aláírásával. A *Gaulois* az ügyet a következőleg írja le: *Marechal* 1899. augusztusban *Delanne*-től, a vezérkar akkori főnökétől 25.000 frankot kapott, hogy azt kifizesse az *Austerlitz* névvel megjelölt osztráknak, kinek jelentékeny aktív állása volt és egyidejűleg francia kémszolgálatot teljesített. Ez az ember fontos iratokat szolgáltatott *Marechal*-nak, kinek az összeg kifizetéséért külföldre kellett utaznia, kiállította az idevonatkozó nyugtát. Mikor ezt át kellett volna vinni a pénztárkönyvbe, *D'Auriche* százados maga-magát elhallgatta, a hibát törölte és az

Austerlitz nevet vezette be. Az egész eljárás állítólag teljesen korrekt volt. Meg vannak azok az iratok, amelyekért *Austerlitz* 25.000 frankot kapott.

— **A budaujlaki bucsu.** Vasárnap, július hó 3-án tartják meg nagy ünnepélyességgel a budaujlaki bucsut. A bucsu egyházi része a plébánia-templomban reggel 6 órakor énekes misével kezdődik. — 8 órakor magyar szentbeszédet tart dr. *Dembovits* Agoston káplán, utána magyar énekes mise lesz. — 10 órakor ünnepélyes körmenet, ezután a zenés nagymiséét fűzős segédlettel dr. *Ott* Ádám plébános tartja s közben a templomi énekar *Szautner* Kajetan karnagy vezetése mellett *Diaballo* C-dur miséjét adja elő. — Délután 4 órakor ünnepélyes vespernye, esti 7 órakor *Jézus Szent Szíve* ajtatossága.

— **Nyomorék Gyermekek Otthona.** Nemeslelkű emberbarátok gondoskodása cthont teremtett a szegény nyomorék gyermekek számára, akik kint a világban ki vannak téve társaik gunyolódásainak, a szülei házbán pedig testi tökéletlenségüknek fogva nyugoszkodni kénytelenek. Szánandó helyzetükből a munkától vissza nem riadó jótékony szeretet kiragadja őket, hajlékot ad nekik és ellátja mindennel, amire testüknek-lelküknek szüksége van. Sőt jövőjük útját is egyengeti, amennyiben a rendes elemi oktatáson kívül különféle praktikus kézimunkára képi ki a szegény nyomorékokat. Beléjük velik így a sorsukkal való csöndes kibékülést s megmentik önmaguknak és a társadalomnak. Egy csinos földszintes épület a Hungária-ut 20. szám alatt a *Nyomorék Gyermekek Otthona*, egyelőre 10 gyermekre berendezve. Két ragyogóan tiszta hálószoba, ebédlő, iskolaszoba, egészséges levegőjű, tágas udvar és egy foltnyi veteményes-kert: a sorsverte gyermekeknek ez a kis domíniumuk. A felügyeletet *Walhauser* Erzsike tanítónő és egy gyermekápolónő végzi meleg figyelemmel, gondosan. A délelőtti iskolai órákon felül délután *Kraentzner* Rózsika oktatja a gyermekeket a szőlődmunkákban. Ma volt a vezetőség közgyűléseivel kapcsolatban a gyermekek vizsgálja és mindnyájan értelmesen megfeleltek a kérdésekre. Dr. *Verédy* Károly, a vizsgáló-bizottság elnöke a vizsga befejeztével a közgyűlés nevében is megelégedését és elismerését fejezte ki a gyermekek testi és lelki gondozóinak lelkiismeretes fáradozásukért.

— **Megbírságot kivándorlási ügynök.** A rendőrség a napokban elfogta *Verdekkel* Vince vasgári munkást, ungvári lakost, akiről bebizonyosodott, hogy a felvidéken kivándorlások közvetítésével foglalkozott. A VII. kerületi kapitányság *Verdekkel* engedély nélküli kivándorlások közvetítése miatt 30 napi börtönrre és 300 korona pénzbírságra ítélte.

— **Megint autómobil-szerencsétlenség.** *Drezdából* táviratozzák, hogy *Gelenau* mellett egy meredek uton ma felfordult egy autómobil, amelyben négy utas ült. Egyikük, *Lohse* chemnitzi harisnyagyáros meghalt, a többi három súlyosan sebesült meg.

— **Házasság.** *Gáspár* Artur, a *Magyar Hírlap* belmunkatársa, ma délelőtti kelt egybe *Márkus* Emilia kisasszonnyal, *Márkus* Ignác háztuladonos leányával. A menyasszony tanuja *Halmos* János udvari tanácsos polgármester, a vőlegényé dr. *Hertka* Tivadar, a *Magyar Hírlap* főszerkesztője volt. Esküvő után a *Bristol*-szállodában volt gratuláció, melynél a hírlapírói, írói és politikai világ kitünőségei nagy számban jelentek meg. A fiatal pár azután nászútra indult.

— **Tihanyi Irma — grófnő.** A kalandos életéről és több rendbeli bünpöréről hírhedt *Tihanyi* Irma néhány nap óta a fővárosban idősik s a Hungária-szállodában lakik. A rendőrség megtudta, hogy *Tihanyi* Irma gróf *Sturdea* Dömötörné néven jelentette be magát s ezért a IV. kerületi kapitányság cimbitörlesztésért 50 korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Magánlakások a tanítók számára.** Az egyetemes tanítógyűlésre még most is nagyon sok a jelentkezés. A gyűlésnek most már 1700 tagja van, akiket részint az iskolákban, részint a fogadóknál szállásolnak el. Minthogy azonban annyi tag jelentkezett, amennyire nem számítottak, a rendezőség ez uton újra felkéri a magánlakások tulajdonosait, hogy rendelkezésre álló szobákat holnap és holnapután a *Magyar Tanítók Otthonában* (VIII., *József*-körút 8.) jelentsek be.

— **Az orosz gróf merénylete.** *Bécs*-ből jelentik, hogy gróf *Corvin-Milewskit*, aki tegnap revolverből rálőtt volt kedvesének vőlegényére, ma 40.000 korona kaució mellett kieresztették a fogságból. Gróf *Milewski* még vizsgálati fogoly volt, amikor megbízta egy őrnagy és egy főhadnagy ismerőst, hogy kérjenek nevében fegyveres előretét a kórházban sebesülten fekvő *Barber* Brunótól a tetleges intulzusokért. A két tiszt eljárt a sanatórium-ban, de az orvosok nem bocsátották őket a beteghez s erre a megbízottak jegyzőkönyvet vettek fel. Mikor *Wladimirska* Cecília az északi vasútállomáson követelte gróf *Milewskit*l az a levelet, amelynek alapján ellene a gróf zsarolás miatt feljelentést tett, *Barber* Brunó rákiáltott a grófra: Parancsolom, hogy adja vissza a levelet!

— **Leőlvöm, gazember! válaszolt a gróf** és már akkor el is sütötte a revolvert.

Wladimirska Cecília a rendőrségen elbeszélte, hogy egy festő műtermében ismerkedett meg gróf *Milewskivel*. A gróf akkor azt mondta neki, hogy egy nagy titkot fog vele közölni: ő neki, a grófnak törvénytelen leánya. Mikor pedig kérte a grófot, hogy akkor vegye el törvényesen az anyját, a gróf nevetve világosította fel, hogy az egész csak mese, amelyet azért talált ki, hogy viszonyt kezdhesen vele.

Milewski grófnak *Gieranonyban* gyönyörű birtoka van, amelyet 20—30 millióra becsülnék. Vagyonát szerencsés kaukázusi birtokvásárlások révén szerezte, ahol jövedelmező kőszén- és sóbányái vannak. Egyébeknél roppant ideges és excentrikus ember, akinek öt évvel ezelőtt már a mostanihoz hasonló afférje támadt Oroszországban. Egy törvénytelen tárgyaláson a vilnai kormányzó terhelően vallott elle, amiért a gróf revolvert rántott és rálőtt a kormányzóra, de a golyó célt tévesztett. Akkor sikerült megmenekülnie, de mindamellett, hogy orosz alattvaló volt, kiutasították Oroszország területéről. A cár bécsi látogatása alkalmával azonban megadták neki az engedélyt, hogy hazájába visszatérjen. Hat héttel ezelőtt *Rovignóban* operációt hajtottak végre rajta. A múlt héten épült föl betegségből és *Krakóba* utazott, hogy egy pőrös ügyét elintézzze.

— **A tanszerkiállítás.** Ma délután tisztelt *Berzeviczy* Albert kuluszminiszternél a tanszerkiállítás bizottságának küldöttsége dr. *Verédy* Károly székesfővárosi tanfelügyelő vezetésével. Arra kérték a minisztert, hogy vasárnap személyesen nyissa meg a kiállítást. *Berzeviczy* Albert miniszter örömet fejezte ki azon, hogy oly rövid idő alatt sikerült a kiállítást megalkotni s megígérte, hogy személyesen fogja a kiállítást megnyitni.

— **Vissza!** Ezt írta a *Kolozsvári* egyetem rektora arra a postaküldeményre, mely *Giessen*-ből érkezett hozzá. Az ottani egyetem évi értesítőjét az idén is megküldte a *Kolozsvári* egyetemnek, a borítékon ilyen címzésel: *Klausenburg*. Minthogy Erdély fővárosának hivatalos és történelmi neve *Kolozsvár*, az egyetem rektori hivatala visszaszármaztatta a *giesseni* értesítőt. A borítékra azonban — nagyon helyesen — ráírta: *Vissza! Magyarországon nincs Klausenburg, csak Kolozsvár! Brauns* Reinhard professzor urnak, a *giesseni* egyetem rektorának nem tetszett a dolog s utasította hivatalnokait, hogy *Klausenburgra* ne küldjenek több értesítőt. A *Kolozsvári* egyetem már most szegényebb lesz ezután egy német értesítővel. Valahogy majd kiheveri ezt a csapást.

— **Halózás.** *Artmann* Ede nyitrai zene-konzervatórium igazgatója ma meghalt.

Isaák Dező nagybirtokos szatmármegyei közigazgatási bizottsági tag, volt függetlenségi képviselő, ma délután meghalt Nagy-Szekeresen. Temetése szombaton délután lesz.

— **Rigó a pénteki bikiavadalon.** Báró *Sennyey* szelidnek bizonyult magyar bikája után nagy várakozással tekintenek annak a vad magyar bikanak szereplésére elé, amelyet *Bitner* János, a hentesipartársulat elnöke közvetlen a viadal előtt egyenesen a vágóhidról szállít az arénába. *Rigó* félelmetes tekintélyt szerzett a vágóhídon, ott háromszoros láncait szilajul zörgöti és az ott nagyszámban megforduló állattenyésztők és egyéb szakértők isgalmas mérközést jósolnak a pénteki viadalra.

— **Modern lelkiismereti kérdések.** Egy francia író, Jean de Bonnefon könyvet írt ezzel a címmel: „Le cas de conscience modernes“ (Modern lelkiismereti kérdések), s ez a könyv többek között azt is tárgyalja, hogy mi minden modern kérdéssel nem foglalkozik az egyház s nevezetesen a pápa.

Nemrégiben például egy angol püspök azt a kérdést intézte a pápai székhöz, túrni kell-e, vagy pedig elítélni a flirtöt, úgy amint az angol társaságban, s általában mindenütt az egész világon elterjedt. És vajon kijár-e a szentség az olyan uraknak és hölgyeknek, akik bevallják, hogy flirtöltek, s mivel ártatlan szórakozásnak tartják, nem is akarnak lemondani róla. 1902-ben az *automobil* kérdése is a pápa elé került. Egy belga pap azzal a kérdéssel fordult a pápához, vajon nyugodt lelkiismerettel föl lehet-e oldani azt, aki örületesen rohanva a gépkocsin, elgázolt egy embert és éppenséggel vonakodik attól, hogy jövőre erről a gyorsaságról lemondjon. A pápa azt felelte, hogy feloldást bizonyára meg kell tagadni minden automobilistától, akiben nincs meg az a legkomolyabb szándék, hogy minden szerencsétlenséget elkerüljön.

— Másrészt azonban — folytatta a szent atya — a győntató nem kívánhatja a chauvefleur-tól a rendőri szabályok pontos megtartását. Ezek a szabályok változóak. Nem lehet az, hogy ugyanaz az ember halálos bünt követ el, ha belga földön jár az automobilján és nem követi el azt a bünt, ha hollandi területen száguldozik.

Volt idő, amikor a vasut is foglalkoztatta a kongregációkat, sőt egyidőben tilos is volt a papoknak erre a „pokoli masinára“ ülni. Egy francia püspök megtiltotta kerülete polgármestereinek, hogy az ő városukban vasuti állomást építsenek. Persze ez a felhagyás is megváltozott s IX. Piusnak fényes szalonkocsija volt már pompás freskókkal. Ez a szalonkocsi csudálatosképpen nyomtalanul eltűnt. XIII. Leóknak a magánkönyvtárában egy kis lokomotív volt az asztalon.

— Szegény fogoly — szokta volt mondani — éppen olyan, mint én; nagy hatalom, amely szűk helyre van bezárva.

— **Az udvarképességről.** Bécsben a mi nap báró Tinti Hermannról *Udvarképesség* címen egy könyv jelent meg, amelyben a szerző, ambar óvatosan és tartózkodóan, kifogásolja az udvarképesség fogalmának olyan értelmezését, amint az a bécsi udvar körében használatos. A szerző kijelenti, hogy a legelőkelőbb nemesi családokban sem lehet már megőrizni a kékvért a maga makulátlan tisztaságán és egyenlően nem egészen méltó házasság miatt aztán az utódok kiszorulnak az udvartól. Igazságtalannak tartja, hogy az olyan asszony, akinek máskülönben joga volna az udvarképességre, száműzve legyen az udvartól, pusztán azért, mert a férje nem kamarás. Javasolja, hogy a nemes születésű asszony a templomi esketéstől számítva teljesen ossza férjének rangját, legyen bár a férje uralkodó. A könyv végén báró Tinti különféle javaslatokat tesz, amelyek, nézete szerint, megszüntetnék az udvarképesség fogalmának roppant igazságtalanságait. Így többek közt azt ajánlja, hogy a csillagkeresztrend s a kamarási méltóság elnyeréséhez az osztrák és magyar lovagi, grófi és hercegi családok minden nagykorú tagjánál eleendő legyen egy legalább másfél százados nemesség kimutatása, — ha csak az anyja a házasságkötéskor nemes volt.

— **Az új hadászati vasut.** A Nagyberezna-határszéli stratégiai vasut építésének ünnepét ülték meg tegnap *Szatván*-n. A munkások ugyanis most készültek el a hatodik alagut átfurásával. A hat alagutnak hossza 2294 méter. Az eljárás befejeztével a vállalkozók fényes lakomát adtak a vendégek tiszteletére. Az osztrák részen épülő csatlakozás, melyet egy évvel ezelőtt kezdtek meg, már ez év november havában át lesz adható a forgalomnak s a magyar részt a jövő év őszén fejezik be.

— **Szerencsétlenség egy vicinálison.** A budapest-lajosmizsei vicinálison tegnap délelőtt Kispest közelében nagy szerencsétlenség történt. Tegnap délelőtt félgyakor Budapestről különvonat indult el Órkénybe lövőnyaggal és dinamittal megrakva. Egyóra tájban haladt el a vonat a Cséry-féle téglagyár telepén a sűrű erdőben. Ugyanakkor a téglagyár bérőjének, *Szeffert* Károlynak egyik kocsija akart a síneken áthaladni. A kocsis állítása szerint a vonatvezető a kanyarodásnál fűtytel nem adott

jelt s így történt, hogy a kocsis ugyanabban a pillanatban ért a sínekre, amikor a vonat. A következő pillanatban megtörtént az összeütközés. A kocsisnak az volt a szerencséje, hogy az összeütközés következtében kiesett a kocsiból, a másik utas azonban, *Tóth* István gazda a vonat alá került, amely testét egészen összeroncsolta. A szerencsétlen ember nyomban meghalt. A környékről csakhamar nagy tömeg csődült össze a szerencsétlenség színhelyén s kérdőre vonták a vonatvezetőt, hogy miért nem állította meg a vonatot. A vonatvezető azzal védekezett, hogy lehetetlenség volt a vonatot megállítani, mert a dinamit a nagy surlódástól felrobbant volna. A szerencsétlenül járt *Tóth* István gazda látogatóban volt a leányánál, aki a téglagyár fűtőjének a felesége. A csendőrség a szerencsétlenség ügyében megindította a vizsgálatot.

— **Ismeretlen öngyilkos.** Az éjszaka a Ferenc József-lírid budai oldaláról egy ember a Dunába ugrott. A nagy sötétségben nem lehetett látni, hogy férfi-e vagy nő az illető. Utána-eveztek ugyan, de nem tudták kimenteni.

— **Nyári mulatság.** Az újpesti ágostai evangélikus egyház július 2-án nyári tánmulatságot rendez a rákospalotai parkvendéglőben. A mulatság este 8 órakor kezdődik. — Az *Athenaeum* *dalgyűjtet* július 10-én nyári ünnepet rendez a tisztviselőtelep kaszinójában.

— **Gyermekápolónői tanfolyam.** A *temesvári* gyermekpoliklinikán hivatásos gyermekgondozónők kiképzésére tanfolyam nyílik szeptember 1-én. Fölvesznek 18—35 év között való nőket. Tandíj a tanfolyam idejére bentlakóknak 150 korona, kintlakóknak 30 korona. Jelentkezni személyesen vagy írásban is július 15-ig lehet a temesvári *Felér Kereszt* gyermekvédő-egyesület igazgatóságánál.

— **Elvesztett.** Tegnap, június 29-én, este tíz órakor, künn a Városligetben, a Vampetics-vendéglő és a cirkusz közt, a gyalogösvényen, egy erszény elveszett. Tulajdonosát halálra kötelezi a derék megtaláló, ha az erszényt a *Budapesti Napló* kiadóhivatalába juttatja.

(x) D. Févre francia szódavízgépek Kertész Tódornál.

(x) **Spectro.** A városi villamos vasut éjjeli munkálatainál az ugynevezett viharfáklát használja, mely olcsó és fényes világítást ad. Kapható *Tancz József* műszaki üzletében (Budapest, VII. kerület, Kertész-utca 4. sz. Telefon 28—32.)

(x) **Röser nyilv. felső kereskedelmi és polgári iskolájában** (VI. Aradi-utca 10.) a jövő tanévre való beiratások június 30-tól július 5-ig eszközölhetnek.

(x) **Kartellen kívül szuperfoszfátot és Thomas-salakt** legjutányosabban ajánl *Sátori-gyár*, Budapest, IX. kerület.

Szezon.

Csak még egy nap és ah, bezárnak
A müzsaberkek s müzsafészek;
Ez az mi fáj, ez az mi gyászos,
Ez az, mi most e dalra késztet.

S a müzsafészek szép lakói
Sztétrebnek: ki arra, erre,
Egyik megy erre, másik arra,
Egy sincs olyan, aki semerre.

És megtelnek a fürdők lassan
S épp oly lassan kihál a város.
S hogy bucsúzóra int ön is már,
A bűm Tókioval határos.

Lássá, oly szép nyáron e város,
Itt nincsen por, se sár, se hőség.
Ha Cell am Pée-be megy nyaralni,
Azt hiszi tán, hogy az dicsőség?

Ha tudná, hogy mily szép a város
Ugy kánikula idejébe,
Nem kívánczozna Nagy-Marosra
És nem utazna Cell am Péebe.

Este az árnyas szép ligetbe
Sétálni mennénk — persze hárman.
Nincs szebb, mint az effajta séta,
Főleg ha hold süt és ha nyár van.

A szinkörbe szintén betérnénk,

(Ott páholyt is kapok potyára.)
Őn rajong télen a potyáért,
Ugy-e most is hat ez magára?

És gondolja meg, hogy mi édes
Kis nyári vendéglőbe menni,
Hozatni ételt egyre-másra,
Csak úgy hozatni és nem enni.

Nem enni semmi, semmi ételt,
Nem enni, mert hát lehetetlen,
Nem enni, mert a nyári kosztot,
Megenni lehe-lehetetlen.

Nem enni és nevetni rajta:
Hogy előtt, elsült, sós az étel.
Az özgerinc, a tyúk, a fácán,
A sóska, rétes sem kivétel.

És csak hozatni, csak hozatni.
És elvitetni egyre másra,
És rám nevetni egyszer énraim
És rá nevetni egyszer másra.

És amig így mulatnánk szépen,
Egy este ön így szólna nékem:
„Zrinyi ur fázom; — a boámat
Terítse a nyakamra szépen“ ...

FŐVÁROS

(*) **Elismérés egy előljárónak.** Holnap, július elsején lesz tíz éve, hogy a székesfőváros kerületi előljárásgait törvényhozásilag újra szervezték, a III. kerületi előljárásgal választmányá *Perger* Ignác helyettes-előljáró elnökeleto alatt június hó 25-én értekezletet tartott, melyen abbéli indítványát, hogy dr. *Bence* Benő kerületi előljáró tíz éven át szerzett érdemeinek elismerésül arcképét az előljárásgal tanácssterme számára megfessessék, egyhangúlag elfogadták. A választmány ezen lelkes határozatát a III. kerület polgársága osztatlan örömmel fogadta.

A főváros közgyűlése.

Budapest, június 30.

Az utolsóelőtti közgyűlésre szép számmal jöttek el a városatyák.

A napirend előtt *Fenyvessy* Adolf intézett interpellációt a polgármesterhez az iránt, foglalkozik-e a tanács a törvényhatóság részéről engedélyezőndő vagy vezetendő deligyümölcs-ankciók szervezésével.

Mezey Péter, a bikaviadatok tartása alkalmából, panaszosan hozza föl, hogy a közönség körében az a hit van elterjedve, mintha a magyar bikákat, nehogy kárt tegyenek a viadorokban, a mutatványok előtt narkotizálják, vagy egyébként készítik elő. (Nagy derültség.) Ez nem helyes dolog s kérdi a polgármestertől, vajjon van-e erről tudomása? (Zajos derültség.) Ha nincs tudomása, vizsgálja meg. (Nagy derültség.) Tudni akarja, miféle vizsgálatok történtek, hogy a közönség meg legyen nyugtatva. Az interpellációt kiadták a polgármesternek.

A főpolgármester bejelent, hogy a nyári szünetek előtt való utolsó közgyűlést a jövő szerdán — július 6-án — fogják tartani. Ha időközben halaszthatatlan elintéztést kívánó ügyek merülnének fel, akkor rendkívüli közgyűlést hívnak össze. (Helyeslés.)

Polányi Géza ezzel kapcsolatosan azt indítványozta, hogy a mai közgyűlésre kitűzött három rendbeli szabályzat-tervezetet vegyék le a napirendről; ezek: a kéményseprő-ípar vitelére, továbbá a fogadóokra, vendéglőkre, kávéházak és kávémezőkre, végre a korszmák, sörházak és pálinkamézőkre vonatkozó szabályrendelet-tervezetek. *Némái* Antal a halasztás ellen szólt, de a többség elfogadta *Polányi* indítványát s így a három szabályzatot az öszszel fogják letárgyalni.

Tudomásul vette a közgyűlés az 1903. évi zárószámadosokra és a vagyoneleltár megállapítására vonatkozó jelentést s azután *Thick* Endre és *Sümegei* Vilmos fölszólalása után hozzájárultak ahhoz, hogy a kövezési munkák költségeire 20 millió koronás függő-kölcsönt vegyen föl a főváros.

A magyar udvartartás sűrűleg föliratot, amelyet az országgyűléshez kívánnak terjeszteni, a tanács pártolólágg mutatja be a közgyű-

lások. A kérdéshez *Eulenberg* Salamon szólt föl elsőnek, kifejtve a magyar önálló udvartartás előnyét a fővárosra nézve.

Eötvös Károly szerint, a mai viszonyok közt, amidőn csakis Bécsben van igazi udvartartás, a Magyarország részéről fizetett civilista nem más, mint adó Ausztriának. Ha tehát Budapesten nem akarnak magyar udvartartást berendezni, akkor — kérjék föl red az országgyűlést — *hacsalat ne emelje föl a civilistát, hanem egyáltalában semmit se szavazzon meg.* A magyar ember — így fejezte be a felszólalását — sohasem tagad meg semmit a megkoronázott királyától, de tőle viszont elvárja, hogy a jogos igényeit teljesít. (Helyeslés. Taps.)

Plathy György is kevesli a tanács javaslatában foglaltakat s erősebb hangot kíván a magyar udvartartás érdekében. Kívánja, hogy a közkegyfővárosban megválasztott országgyűlési képviselőket kérjék föl, hogy a magyar udvartartás ügyét hathatósan támogassák.

A közgyűlés 65 szó ellen 83 szavazattal elfogadta *Eötvös* Károly javaslatát, a *Plathy* György felszólalásában foglaltakkal együtt.

A örökimádás-templom költségeihez való hozzájárulás ügyében az javasolja a tanács, hogy a főváros adjon erre a célra 100.000 koronát, öt évre fősztva 20.000—20.000 koronával. *Eötvös* Károly csak abban az esetben szavazza meg a 100.000 koronát, ha teljes megnyugtatót kap arra nézve, hogy ennek a templomnak a teljes vezetése magyar lesz s hogy nem megy oda valamely külföldi szerzet s logikáit nem megy oda német. (Derültség. Taps.) *Antner* Károly abát-plébános kijelenti, hogy — amint eddigelő a templom alapját alkotó kápolnában magyar volt az istentisztelet nyelve s az egész kezelés, ezental is teljesen magyar lesz az örökimádás-templomban minden aktus. Hasonló értelemben szolt *Bán* Sándor lelkész is s aztán a 100.000 koronát megszavazta a közgyűlés, azzal, hogy — *Eötvös* javaslatként — ellenőriztetni kívánja a templom magyar-ságát.

SZÍNHÁZ, ZENE

**** A kaposvári színházi affér.** A kaposvári színház igazgatója *Nádasi* József ma nyilatkozatot tesz közzé, amelyben megcáfolja egy esti lap ama hírért, mintha *ó Márkus* Emiliával szemben vendégjátéka során nem teljesítette volna szerződéses kötelezettségeit. A nyilatkozat szerint a művész nem anyagi, hanem egyéb okok miatt szakította meg vendégjátékait. *Nádasi* a hírt közreadó estilap ellen sajtóperert indított, s kijelenti, hogy *Szojzer* Honka elmaradt vendégszereplése semmi összefüggésben nincs ezzel az afférral.

**** Városligeti Szinkör.** A Városligeti Nyári Színházban szombaton lép föl először *Konai* Bert, a Magyar Színház fiatal művésze, Arany Klári szerepében. *A hét Szélinger* című bóbózatban. — *A hét Szélinger* vasárnapi esti előadásához oly sok előjegyzés történt, hogy az igazgatóság a darabot délután mérsékelt helyárrakkal is előadta.

**** Magyar nyertes egy bécsi zene-pályázaton.** Nagy diadalt aratott Bécsben *Sztojanovics* Péter magyar zeneszerző, aki az összes osztrák zeneakadémiák és zeneiskolák számára kiírt pályázaton harminchat pályázó elsőltte el a díjat. A pályadíj 1000 korona és az osztrák közoktatásügyi miniszter tuzte ki a pályázó zeneművek legjobbjának megjutalmazására. A három legjobb művet egy nagy hangverseny keretében adták elő Bécsben s *Sztojanovics* zajos sikerrel játszotta el művének hegedűrészét. *Sztojanovics* ezzel a szerzeményével már két díjat nyert Németországban.

**** Uránia-Színház.** A jövő szezon legelső ndjóságainak egyike az *Erdély* című darab lesz az Uránia-Színházban. A darab szerzője *Jakab* Miklós, ki az Uránia-Színház fényképészével már a napokban Erdélybe utazott, hogy a darabhoz szükséges képeket és mozgókat elkészíttesse.

**** Szinkör-megnyitás.** A Mohácsen épült új szinkört 2-án fogja *Nádasy* József pécsi színházgató társulata megnyitni. A gazdag programot *Lenkei* Henrik: *Két kapavágás* című prólogja vezeti be.

**** Magyar színészet Brassóban.** Brassó város képviselőtestülete mai közgyűlésén elhatározta, hogy hajlandó a magyar szinkör részére a brassói nemzeti szövetségnek a városi tekekből helyet átengedni. A szász szónokok rendkívül melegen és lojalisan nyilatkoznak a magyarok kérdésének teljesítése érdekében.

**** A Népligeti Nyári Szinkör.** A Népligeti délutáni szórakozóhelyét, a Népligeti Nyári Szinkört *Macey* F. Györgyné vette át. Az előadások az új vezetési alatt szombaton kezdődnek meg.

Nyilttér.

Legelegánsabb uri ruhákat

legdivatosabb kiállításban, valamint előnyös ruhabérlélet ajánl

TILLER MÓR és TÁRSA

es. és kir. udvari szállító

Budapest, IV. kerület Váci-utca 35. szám.

Az e rovat alatt közöltetnek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT

*** Nyári sporttáncp.** A Fővárosi Tornaklub július 3-án, vasárnap nyári sporttáncpét rendez Mátysföldön. Az athletikai verseny és a tréfás versenyek után este fényelőkor tánc lesz a parkvendéglőben. Belépőjegyek a király-utca 34. szám alatt levő irodában és a helyszínen kaphatók.

*** Alagi versenyek.** (Negyedik nap.) A holnapi alagi versenyprogramon két érdekesebb futam is szerepel: a 4000 koronás Nyári-díj és a Szent-Endrei gátverseny. Az előbbiben *Donald* és *Futótíz* a négyévesek részéről, *Lotto* és *Nikita* pedig a háromévesek részéről, azok a lovak, melyek a legjobb esélyvel bírnak. Szűkebb választás esetén *Lotto* a jelöltünk, a Park-handicapban tanusított jó futása alapján. A napnak másik főversenyében, a Szent-Endrei gátversenyben, először szerepelnek az idén zászlók között a háromévesek. *Bizi-Buzi*, *Sommerfrische* és *Augustin* mérkőznek a legjobb győzelmi kilátással. Az egyes futamokon a következőket jelöljük:

- I. Angolna — Ezaz.
- II. Vin — Amarra.
- III. Lotto — Fesztóch-istálló.
- IV. Bizi-Buzi — Sommerfrische.
- V. Mind me — Reewes-istálló.
- VI. Ismerős — Reewes-istálló.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ A megvesztegetett bíró. Ma délelőtt hirdette ki a budapesti királyi ítélőtábla harmadik büntetőtanácsában *Horváth* Béla elnök a tábla ítéletét dr. *Soós* Kálmán törvényszéki bíró és *Schwarz* Ábrahám ügynök bünpörében. *Soós* Kálmánt a pestvidéki törvényszék tudvalevőleg öt rendbeli vesztegetés büntette miatt három évi fegyházra, *Schwarz* Ábrahámot pedig, mint testtársát, 5 rendbeli vesztegetés és négy rendbeli zsarolás kísérlete miatt harmadfélvi fegyházra ítélte. A budapesti kir. ítélőtábla a törvényszéknek *Soós* Kálmán elsőrendű vádlottra vonatkozó ítéletét, indokainál fogva helybenhagyta. Ellenben *Schwarz* Ábrahám másodikrendű vádlottra vonatkozólag az első bírósági ítéletet részben megsemmisítette, felmentvén őt a 4 rendbeli zsarolás kísérletének vétsége alól, és csak 5 rendbeli megvesztegetés büntetésben, mint bünyegedőt mondta ki bűnösnek, s ezért összesen egy évi börtönrre ítélte, s ebből is hét hónapot kitöltöttnek vett.

A terjedelmes indokolásban a tábla kimondta, hogy a *Soós* Kálmán és védője részéről bejelentett semmisségi okoknak helyt nem ad, de *Schwarz* Ábrahám másodrendű vádlottnak a nyomozat során tett beismerésének a végtárgyalás során való visszavonását. A súlyosító és enyhítő körülményekre nézve a tábla az elsőbírósági ítélet felfogását magáévá tette, azzal a kiegészítéssel, hogy *Soós* bíróra nézve súlyosító az a körülmény,

is, hogy a megvesztegetés eszméje tőle, mint kezdeményezőtől indult ki és hogy ebben határozott rendszer észlelhető. Súlyosan csak latba továbbá az esetek nagy száma. Ellenben nem fogadhatta el a tábla súlyosító körülménynek az elsőbíróságnak azt a felfogását, hogy *Soós* Kálmán a bírói állás méltósága ellen vétett, mert az a karakter már benne foglaltatik magában a bünyeselekményben. *Schwarz* Ábrahámot a megközelítés szerint a tábla azért mentette föl a négy rendbeli zsarolás kísérletének vétsége alól, mert az a magartatás, amelyet *Schwarz* ezekben az esetekben a felekkel szemben tanusított, nem foglal magában oly mozzanatot, amely a zsarolás alkatelemcít, az erőszakot vagy fenyegetést, magában foglalta volna. Végül kifejté az indokolás, hogy a panaszokkal szemben az aktív megvesztegetés büntelése nem forog fenn, mert ezek kényszerhelyzetben voltak. Ítélet ellen semmisségi panaszt jelentett be mindkét vádlott terhére azért, mert a kir. ítélőtábla őket a vádhatóság részéről emelt további négy vádpont alól felmentette. *Soós* védője hét semmisségi panaszt jelent be. Amihez *Soós* Kálmán is csatlakozott. Ugyancsak semmisségi panaszt jelentett *Schwarz* Ábrahám védője is. Ehhez *Schwarz* azzal a kijelentéssel csatlakozott, hogy a tábla emelje ki az enyhítő körülmények közt az öt büntetlen előéletét is, mert úgy tüntették őt föl, mint valami rablógylóskot. Miután az elnök megnyugtatta őt, hogy ez az ítéletben benne van a tárgyalás véget ért.

§§ Vasutasok pöre. Kassáról táviratozók: A kassai ítélőtábla ma tárgyalta a miskolczi vasutasoknak, *Papik* Sádornak, *Lecl* Bólának, *Kállai* Jánosnak és *Moravcz* Vencelnek a sztrájkperét, kiket a törvényszék felmentett. A tábla rövid tanácskozás után a vádlottak közhivatalnokai minőségének megállapítása mellett, a törvényszék felmentő ítéletét jóváhagyta, mert sem az összebeszélést, sem a munka megtagadását bizonyítva nem látja. Az ügyész az ítélet ellen semmisségi panaszt jelentett be. Ugyancsak ma tárgyalta a kassai ítélőtábla *Gyulai* Lipót sajtótoraljühelyi vasuti főlámpekezelő ügyét is, kit a törvényszék egyházi fogházra ítélte, mert azzal, hogy engedély nélkül Budapestre ment a nagygyűlésre, igazolva látta a munkamegtagadást. A tábla bizonyíték hiányában *Gyulai* is felmentette. Az ítélet jogerős.

§§ Fokról-fokra. Báró *Wallburg* Ernő, aki a születésére vonatkozó anyakönyvi kivonat meghamisítása miatt tudvalevőleg le volt tartóztatva, midőn vizsgálati fogságból szabadlábra került, előbb mint főpincér, később mint könyvelárúzó ügynök kereste meg a kenyerét. Az ügynöki állásából kifolyólag volt főnöke az *Aufrecht* és *Goldschmidt* cég csalás miatt tett elenelene fejelentését, mert a báró előlegeket vett fel, de ezek fejében mit sem dolgozott, sőt még azt is megeselekedte, hogy nemlétező emberek megrendelő lapjaival palástolta mulasztását. Mára volt kintüze ez ügyben a tárgyalás *Bezeredy* büntető aljárásbíró előtt. Minthogy a tárgyaláson báró *Wallburg* nem jelent meg s lakását sem lehetett kipuhatolni, a bíró elrendelte a báró nyomoztatását.

§§ Fölmentés. A székesfehérvári törvényszék előtt egész sereg igaztási per került tárgyalásra az utóbbi időben. Valamennyi annak az agitációnak a kifolyása, amelyet a szocialdemokrata-párt az ipari és földművelő munkások közt a vidéken folytat. E hónapban ítélte el a törvényszék *Czizmadia* Sándort, *Pintér* Károlyt és *Alváry* Ferencet rövidebb-hosszabb államfogházra. Ma *Pintér* Károlyt és *Sarbai* Sándort a budapesti pártvezetőség tagjai, állottak a törvényszék előtt a vagyonos és papi osztály ellen való gyűlöletre igaztás és a büntető nyilvános földcserése miatt összesen hat rendbeli váddal terhelve. A vádlottakat dr. *Kadosa* Marcell védte, akinek beszéde után a törvényszék a vádlottakat fölmentette. Az ügyész felebbezet az ítélet ellen.

§§ Váltóhamisítás. *Witt* Emil államvasuti irodatiszt atyjának. *Witt* Frigyes földmésznek és nagybátyjának, dr. *Eben* Mihály plébánosnak nevére váltókat hamisított. *Wittet*, aki külföldben a hírhedt *Violet* Ottó-féle keresztény ruhaszövetkezeti bünygynek is egyik vádlottja volt, letartóztatták. Mára volt kintüze négyrendbeli magánokirathamisítási bünygyében a főtárgyalás *Pap* Géza bíró előmelete alatt. A bíróság, miután a vádlott beismerésben volt, 10 havi börtönrre ítélte *Witt* Emil, melyből 4 havi vizsgálati fogságot kitöltöttnek vett.

§§ A megtért bűnös. Ezuttal nem a biblia értelmében megtért bűnösről van szó. A bűnös a fogházban tért meg, ahonnan akarata ellenére távoznia kellett, mert kiállotta büntetését. Még pedig becsülettel ülte le a reá kiszabott sok hónapokat. Jól viselte magát *Láng* Márton a börtönben, s amikor letelt a büntetése, a királyi ügyész

ajánlatára felvették a duna-obbparti szegények-házába. Öreg volt már, a börtönlevegő is megviselte, gondoskodni kellett hát, hogy ne legyen kénytelen koldulni, vagy ne adj' Isten — lopni, ha meg akarja szerezni a mindennapi kenyerét. De Lang Mártonnak nem tetszett. Nagyon is tisztességes volt az élet, meg a társaság. Egy szép napon hát megszökött a motyójával, eladta a szegényház szép fekete rend ruháját és — alaposan bepálinkázott az árából. Elfogták még aznap és a törvényszék sikkasztásért négyhónapi fogságra ítélte. Lang Márton megnyugodott az ítéletben, mert, ugymond, sokkal jobban érzi magát a fogságban, mint a szegényházban.

Legujabb.

Az orosz-japán háború.

London, június 30.

A Reuter-ügynökség jelenti Niucsangból tegnapi: Délután a Bukarov hadnagy orosz torpedóromboló Port-Arthurból ideérkezett. A torpedóromboló délután három órakerült fel a szemhatáron, két órával később behajózott a folyóba és a Sivucs ágyonaszád hosszoldalán kötött ki. A torpedóromboló megérkezése a bennszülöttek közt nagy izgatottságot keltett. Nagy néptömeg gyűlt össze a parton. A hajó tisztjei azt mondták, hogy Togo jelentése az orosz hajóhadnak e hó 26-án szenvedett vereségéről, tulzott.

Pétervár, június 30.

Kuropatkin tábornok hosszabb jelentést küldött Miklós cárnak a 25—27-ike közt folyt csatározásokról és a japán előrenyomulásáról. Az orosz részről esettek közt van Makarov hadnagy is, a szerencsétlen Makarov admirális fia. A legerősebb harc folyt a Daline-szorosnál; a tulnyomó japán sereg már-már körülkerítette az oroszokat, mikor ezek észrevették az ellenség tervét és rendben visszavonultak. Így is 200 embert vesztek.

Tokió, június 30.

(Hivatalos.) Gensamból jelentik, hogy ma reggel hat orosz torpedónaszád jött a kikötőbe és vagy 200 lövést tett a japán telepitvényre. Az ellenséges torpedónaszádok elsüllyesztettek egy gőzös és egy vitorlós-hajót és azután ismét csatlakoztak a kikötőn kívül lévő három hajóhoz, mire azután eltűntek. Két koreai és két katonákon könnyen megsebesült. Az épületekben okozott kár jelentéktelen.

London, június 30.

A Reuter-ügynökség jelenti Pétervárról: Ma éjjel Kronstadtban robbanás következében jelentékeny tűz ütött ki. Az arzenál és a vegyi laboratórium egy része leégett. Gyújtogatást sejtnek.

Pétervár, június 30.

Az orosz távirati ügynökség jelenti Kronstadtból: Mint hivatalosan közlik, itt mult éjjel egy gőzös robbanása következtében tűz ütött ki, mely a torpedó-raktár helyiségét és öt vagy hat hasznavehetlenné vált torpedót elpusztított.

TÁVIRATOK

Bécs, június 30. Ó felsége ma délután külön kihallgatáson fogadta Jöngcsangot, az új kínai követet és átvette megbízólevelét.

Berlin, június 30. A képviselőház harmadik olvasásában végérvényesen elfogadta a lengyel tartományokra vonatkozó telepítési törvényjavaslatot.

A budapesti német főkonzul.

Berlin, június 30. Below-Slattan követségi tanácsost a német birodalom budapesti főkonzulát a külügyi hivatalban titkos követségi

tanácsossá és előadótanácsossá nevezték ki és egyidejűleg rendkívüli követi címet és rangot adományoztak neki.

A lengyel-vita.

Berlin, június 30. A porosz képviselőház megkezdte a telepítési törvény novellájának harmadik tárgyalását. Báró Hammerstein belügyminiszter kijelenti: Mi nem akarjuk megsemmisíteni a lengyeleket, hanem lojális polgárokká akarjuk őket nevelni. Galiciában tiltakozó gyűlés volt egy porosz képviselő vezetése mellett. Mi közül a galiciainak a mi törvényeinkhez. Mi nem avatkozunk osztrák viszonyokba. Éppugy megkivánhatjuk, hogy Galiciában ne avatkozzanak a mi törvényhozásunkba. Ez bizonyítja, hogy mily szükségesek a mi erős fegyvereink? (Élénk tetszés és nyugtalanság.) Korfanti személyes kérdésben megjegyzi, hogy a miniszter hazaárulással vádolta őt, mert beszélt egy galiciai földön tartott gyűlésen. Ez azonban azért történt, mert a felsősziléziai lengyelek nem tudtak termet találni gyűlés tartására. A szavazás előtt a centrum indítványt nyújtott be, hogy ez a szavazás 21 nap múlva történjék. Az indítványt 203 szavazattal 109 ellenében elvetették és azután a javaslatot egészen is elfogadták.

Edvárd király elutazása.

Kiel, június 30. Tegnap este a hajókat ismét kivilágították. Edvárd király este 11 óraker elhagyta a Hohenzollern és sorfalat álló, fáklával megvilágított csónakok között vonult a yachttársa. A német hajóhad üdvözléseket adott. Edvárd király ma reggel valamivel fél 7 óra után visszaindult a Victoria and Albert yachton. A yachtot torpedónaszádrömbölő kísérte. Az angol hajóhad többi hajója már az éj folyamán bevonult a csatornába.

Az olasz diplomácia.

Róma, június 30. Monna di Lavriano pétervári nagykövetet kívánására nyugalmazták, Malastina marguis konstantinápolyi nagykövetet és gróf Gallina pekingi követet a maguk kérésére a külügyi vezetésre rendelkezésre bocsátották. Pétervári nagykövet lett Melegari tokiói követ, konstantinápolyi nagykövet pedig Imperiali marquis volt belgrádi követ. Guccioli szenátor belgrádi követnek van kiszemelve, tokiói követé gróf Vinci mexikói követet nevezték ki, kinek utódja Nobili rendelkezési állományban lévő követségi tanácsos lesz. Baroli követségi tanácsos a lisszaboni követségnek pekingi követnek van deszignálva.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, június 30. Rövid idő előtt Hohenlohe-Oehringen Keresztély herceg megvásárolta a Dumiscsics Péter örökösöktől horvátországi közsémbányájukat 5,200,000 koronáért. A Germania német bányarészvénytársaság pedig Rudeben, Zágráb mellett berbevette a Faber Kajetan-féle érc- és vasbányát s megkezdte a kiaknázást. A zágrábi nagyiparosok klubja elhatározta, hogy a bányavállalatok fejlesztését tűzi ki főfeladatául.

Berlin, június 30. 106,384,200 koronányi 4%-os magyar koronajáradékot, amelyeknek legnagyobb részét az idén áprilisban a Rothschild-konzorcium vette át, tőzsdéi forgalomba bocsátották.

Bécs, június 30. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) Eladatott buza tiszavidéki 78—81 kg. 9.45—9.95 K.; bányási 76—79 kg. 9.05—9.50 K.; mosoni és győri 76—78 kg. 9.05—9.35 K.; tót felvidéki 75—78 kg. 8.90—9.30 K. Rozs: tót felvidéki 72—74 kg. 6.70—7. K.; pestmegyei 72—74 kg. 6.65—6.90 K.; osztrák 71—74 kg. 6.65—6.85 korona. — Árpa: 6.25—6.50 K. és 5.75—6.10 K. Tengeri: 5.40—5.60 K. Zab 5.95—6.60 K.; válogatott 7.30 korona.

Bécs, június 30. (A Budapesti Napló tudóstíjából.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 640.—, Magyar hitelrészvény 747.50. Bécsi bankkegyesület 279.75. Union-bank 512.—. Länderbank 516.75. Osztrák-magyar államvasút részvény 425.50. Déli vasút 79.50. Elbavölgyi vasút 423.—. Északnyugati vasút-részvény —.—. Dohányrészvény —.—. Róma-

murányi vasút 880.50. Alpesi bányarészvény 416.50. Májusi járadék —.—. Magyar koronajáradék 99.25. Osztrák koronajáradék 97.10. Lombard 127.75. Török sorsjegyek 117.40. Német birodalmi márka 117.37. Napoleon d'or 18.99 1/2.

New-York, június 30. (Terményárak.) (Zárlat.) Gyapot: New-Yorkban helyben 10.85 (10.85). Júliusra — (10.25). Szept-re 10.65 (10.97). New-Orleansban helyben 11.11/10 (11.11/10). — Petróleum: Stand white New-Yorkban 7.45 (7.95). Stand white Philadelphian 7.90 (7.90). Refined in Cases 10.65 (10.55). Credit Balances at Oil City 1.57 (1.57). — Zeir: Western steam 7.30 (7.30). Rohe és Brothers 7.25 (7.15). — Tengeri iránzata állandó. — Júliusra 53.1/8 (53.5/8). — Szept-re 53.1/2 (53.3/4). — Dec-re — (—). — Buza iránzata állandó. — Piros őszi helyben 107.— (107.—). — Júliusra 89.3/8 (89.3/8). Szeptemberre 85.1/4 (85.1/8). — Dec-re 84.5/8 (85.1/8). — Májusra — (—). — Gabona szállítást díja Liverpoolba 1.— (1.—). — Kávé: fair Rio 7. sz 7.1/8 (7.—). — Júliusra — (5.85). Szept-ra 6.50 (6.10). — Liszt: Spring Wheat clears 3.85 (3.85). — Cukor: 3.7/10 — (—). — 3.7/10. — Ón: 25.70—26.25 (25.50—25.75). — Réz: 12.62—12.75 (12.62—12.75). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelentik.)

Chicago, június 30. (Terményárak.) (Zárlat.) Buza iránzata állandó. Jul-ra 85.3/8 (85.3/8). Szept-re 81.1/4 (81.1/4). — Tengeri iránzata állandó. — Júliusra 47.1/8 (47.3/8). — Zeir: Júliusra 6.95 (6.85). Szept-re 7.12 (7.05). — Szalonna short clear 7.87 (7.37). — Sertéshús: Júliusra 11.70 (11.52). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Kivonat a hivatalos lapból.

— Június 30. —

Kinevezések. A m. kir. földmivélségi miniszter Rediger Béla pénzügyi számvizsgálót a számvevőségek egyesített létesítményében a marosvásárhelyi székelőföldi miniszteri kirendeltséghez m. kir. számvizsgálóvá, a m. kir. országos meteorológiai és földmágnességi intézethez Keller Károly és Szalay László II. osztályú asszisztenseket I. osztályú asszisztensekké, Csernő Géza és Réthly Antal fizetéstelen II. osztályú asszisztenseket valóságos II. osztályú asszisztensekké nevezte ki. — A m. kir. pénzügyminiszter a székesfővárosi kir. adófelügyelőhöz Pántl József egri állami végrehajtót X. fizetési osztályú állami végrehajtóvá végleges minőségben, a bányászati alkalmazott kezelési tisztviselő létesítményében Laczkó József irodaségétet kezelőség-tisztizte, a zágrábi kincstári jogügyi igazgatóság-nál dr. Saek János fogalmazó gyakornokot fizetés nélküli jogügyi segédfogalmazóvá, a zalaezerségi kir. pénzügyigazgatósághoz Stockinger Ferenc ottani pénzügyi irodatisztet pénzügyi irodavezetővé végleges minőségben és Borhy Ferenc egri királyi adótitstet pénzügyi irodatiszté ideiglenes minőségben kinevezte. — Az igazságügyminiszter a karánsebesi kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul Ábrahám Ignác kir. törvényszéki bírót, állandó helyettesül pedig Kovács László kir. törvényszéki bírót, Kocs György, a szatmárnémetii kir. ügyészséghez beosztott bírósági aljegyzőt a szatmárnémetii, dr. Czégka Zdenko világosi gyakorló ügyvédet és dr. Paguba Virgil pécskai lakos, ügyvédjelöltet pedig az aradi kir. ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottakul rendelte ki; — a temesvári kir. ítélőtábla elnöke Muszler János újbessenői lakos végzett joghallgató, dr. Zsembery Tivadar oraviczbányai ügyvédjelöltet és Lindner Odón temesvári lakos végzett joghallgató, ifj. Lasz József temesvári kir. törvényszéki díjtalan joggyakornokot, Virányi József temesvári kir. törvényszéki díjtalan joggyakornokot, Feiler Miklós temesvári kir. törvényszéki díjtalan joggyakornokot a temesvári kir. ítélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká kinevezte. — A szombathelyi m. kir. pénzügyigazgatóság Balázs Dezős egri adóhivatali díjtalan gyakornokot a németújvári kir. adóhivatalhoz díjas gyakornokká, a nagykárolyi kir. pénzügyigazgatóság pedig Jakab Viktor fehérgyarmati kir. adóhivatali díjtalan gyakornokot a színváraíjai kir. adóhivatalhoz segéddíjas gyakornokká kinevezte.

Napirend.

Naplár: Péntek, július 1. — Római katolikus: Theodorik. — Protestáns: Tibold. — Görög-orosz (június 18.): Leone. — Zsidó: Thamusz 18. — Nap kél: 3 óra 51 percek. — Nyugszik: 7 óra 44 percek. — Hold kél: 9 óra 43 percek este. — Nyugszik: 7 óra 26 percek reggel.

A kereskedelmi miniszter fogad délután fél öt óraker.

Nemzeti Szalon nyitva 9-től este 8 óráig. Belépő-díj 50 fillér.

Könyves Kálmán-társaság művészeti szalon. (Nagy-mező-utca 37. szám.) Megtekinthető egész nap díjtalanul.

REGÉNY

TIKKASZTÓ NAPOK

— ELBESZÉLÉS —

(4)

— Kővér disznó — mondta Edse, — amikor egyet-egyet felszurtt.

A parthoz közel pedig, a homokon, a csukák aludtak, hosszú, ezüstszürke vonalakban. Kelleme ragadozóérzés hevitette a szívemet. Ha a sás közé kerülünk, akkor a csónak oldalán sügő hang hallatszik, mintha selyem között mentünk volna és száz meg száz izgatott szárnyaeska repkedett volna körül bennünket. Egy gémmel felriadt és panaszosan sikongott. Edse és Péter ismerte már mindet, törzsvendégek voltak ők ebben a csudálatos éjjeli világban:

— Ah, a füstli fecskék — kiáltott Edse. — Na, na, csak menjetek aludni kicsi kisértetek. Mit kiabál ez a gémmel, mintha valaki az anyjának a nyakát metszené le?

Hirtelen számtalan pontocska zavarta meg a vizet.

— Esik — jelentette Péter.

— Nem tart sokáig — felelte rá Edse.

A csónakot egy lehajló fűzfa alá tereltük, a szigonyokat leraktuk és inni kezdtünk. Még a sörnek is füst- és gyantaszaga volt. Edse a halakról beszélt, belepilogott a tüzbe s mikor ivott, a szeme összehúzódott és szelid lett. Néha kifüledt az éjszakába és magyarázta a hangokat:

— Ez a kuvik. Most a „Fekete korszó“ kutyái ugatnak. Arra mennék mostan idegen munkások, akik éjjelenként a babáikhoz járnak.

Egy kis csalódás ért. Hiszen a halászás is jó mulatság volt, de azért még valami különösnek kellett volna következnie. Most Péter ásitott a szigonyok hangos áh-áh-áh-ja kihallatszott a tóra.

Nem, így nem ment a dolog. Gyorsan inni kezdtem. Ez használt. Könnyű mámorba szédültem. A tárgyak bámulatos határozottságot öltöttek, közelebb jöttek hozzám, a fekete ágak, a béka a vízi róza széles levelén. A mellett az volt az érzésem, hogy életemnek egy vakmerő és félelmetes helyzetbe jutottam. Ha Gerda látna így, bizonyosan nagyot nézne ámulatsában. Ő velem is másképpen kellett beszélnem, hiszen ő is csak nő volt.

— Miért nem beszéltek? Meséljétek hát valamit — parancsoltam rá társaimra.

Edse vigyorgott.

— Igen — kezdte lassan — holnap megint szép lesz az idő.

— Nem ilyesmit — szakítottam félbe — valamit más. Mondd csak, micsoda lány az a Margus?

— Buta lány — felelte Edse.

Péter vihogott:

— Egyszer elmentem hozzá . . .

Edse félbeszakította:

— Az ilyesmi nem való az uraknak.

Én ugyan szerettem volna hallani azt a dolgot, de nem szóltam. Az eső megszűnt. Megint felkaptuk a szigonyainkat. Csak hogy tagjaim meheztek voltak és a halak nem érdekelték többé. Valami fehér világosság is rámszórt már a vízre s tükröződött tette.

— A parthoz! — adtam ki a parancsot.

Miközben ott ültem a parton egy fatuskón és néztem, hogy számlálja a két legény a halakat, észrevettem, hogy elszomorodom. Amint az éjszaka lassankint a hajnali derengésbe olvadt át, amint szürkén átlátszóvá kezdett lenni és a tárgyak szintelenül és fakón bontakoztak ki, ez végtelenül bántón hatott rám.

— Most hadd jöjjön még valami — mondtam nagy megerőltetéssel.

— Ugy? — mondta rá Edse és ásitott.

— Ne ásit! — szóltam rá — nem azért jöttem ki.

A két legény álmosan nézett egymásra. Útni szerettem volna őket.

— Na, hát akkor menjünk a „Fekete korszó“-hoz — adta ki a jelszót közömbösen Edse.

Keresztülvágtunk az erdőn, meghajolva sikkoltunk a cserjék közt, amelyekről ránk hullottak a csöppek, a nedves kőkönyvágak a combjainkat csapkodták. Ez titokzatos volt, ettől megint hangulatot kapott az ember. Most még egy krumpliföldön hatoltunk át, aztán ott feküdt előttünk a „Fekete korszó“ a magaslaton, az országot mentén. Csöndesen szendergett a derengő hajnal szürke világosságában, maga is szürkén és züllötten. A kert kerítése mellett kuszva odaérteztünk az istállóhoz.

Lenn a kertben ott állt a káposztaágyak között Mária és Lizi, a két szolgáló. Csak az imént jöttek le a szénpadlásról, ahol aludtak. Váltakozva kapkodták fel a lábukat, mert meztelen lábuk fázott a harmattól nedves káposzta között. Karjukat keresztberakták hatalmas keblükön és komolyan és kíváncsian néztek rám.

— Ugy állnak ott, mint a barom — mondta Edse.

Akkor Mária odament egy felborított talyigához, a szoknyájával letörülte róla a harmatot és így szólt:

— Így, erre leülhet az ifur.

Ott trónoltam a talyigán. Péter Lizivel dévajdokodt s el is estek a nedves fűben.

— Nem álmos — jegyezte meg Mária Edshez fordulva és rám mutatott, ahogyan egy gyermekről szoktak beszélni valami harmadik emberhez, mikor a gyermek is jelen van. Aztán néhány tö sarkantyuvirágot és majoránát tört le.

— Itt van magának is valami.

Amikor vállára akartam tenni a kezemet, hátrált és anyailag mosolygott.

Péter és Lizi ott kergetődztek még a kertben és eltűntek az udvarban. Mária most nyugodtan megfordult s lábát magasra emelve a káposztafejek fölé, utánament. Aztán Edse is elment.

Egészen világos volt már, olyan józan, sugáraltan világosság volt ez, amely kifárasztja az embert. Fölöttem a fehér magasságban a pacirták szenvedhetetlenül élesen és bántóan csipogtak. Nagyon nyomorultnak és elhagyottnak éreztem magamat ott a káposzta között. Nagy, fájdalmas harag támadt bennem, de olyan fájdalom, amelyet gyermekkorunkban érzünk, amikor tenyerünkbe rejtjük az arcunkat és sirunk. Felálltam és a pirkadó hajnalban hazasurrantam.

V.

Went megérkezett Warnowba. Az árpavetés közül a kis réteskéről pillantottam meg őt, Ellitát és apát, mint valami tarka alakoskák-ból álló látomást, amint a messzeségben az erdő szélén lovagoltak. Én rólam egészen megfélemedtek, reám senki sem gondolt. Aztán, egy napon, Went éltovagolt hozzánk reggelire. Nem szerettem őt valami nagyon. Csak úgy lóhátról beszélt velem és csak úgy, hogy „kis öcsém“. Mégis kellemes volt látni őt. Éles, nyugodt vonásain valami ünneplésűg ült. S hozzá még az a gondör, szőke haj, az az egészen aranyszínű bajusz. Sokat értezt ezzel az alakkal és arccal reggel fölkelni, velük egész nap járni-keelni, aztán este lefeküdni. E mellett az alak és arc mellett senki sem mehetett el közömbösen.

— Hát megbuktunk? — így szólt hozzám. — Na, ez már így szokott lenni, így kezdjük mindnyájan a karrierünket.

Ebéd közben katonai dolgokról beszélt az apámmal. Apám ma különösen gunyolódó kedvében volt. Örökösen ellentmondott Wentnek, kurta „miért?–ekkel és „hogyan?–okkal zavarba hozta és kellemetlenül nevetett. Went egyre ingerlékenyebben és tehetetlenebbül mondogatta:

— Nem, de kérem, kedves bácsi.

Később lementem Wenttel a kerti fasorba. Hallgattunk. Went a lovagló-ostorával csapkodta a vadvirágokat.

— Haragszik rám valamiért? — dünnyögte végre.

— Hát persze, — feleltem — rám is haragszik. Ilyen ő mindig.

— Rád is? — Went nevetett. — Ja, igen, a pótvizsga miatt.

Ez bosszantott.

— Neked ez mindegy, de én a hatalomban vagyok. Nevetésem, hogy az ember úgy van itt bezárva, mint valami kanári. Bizonyára finom, nagyszerű ur ő, de csak magára van gondja. Másokat nem szeret, ha . . . ha csak véletlenül nem hülygek.

Went meglepetten nézett fel:

— No, kis öcsém, ugyancsak nem áltatód magadat a szüléd felől. Egyébként nincs igazad. Itt nagyon szép minden.

A vállamat vonogattam.

— Ah, olyan édeskésen lágysz itt minden.

— Édeskésen lágysz? Hát ezt honnan a manóból vetted? — jegyezte meg Went.

Néhány nappal később apám így szólt a reggelinél:

— Ma Warnowba megyünk. Ellita unokahugodat eljegyezte Went. Ma lesz az eljegyzési lakoma.

Csak ennyit mondtam:

— Ah, csakugyan!

Apám a tányérjára hajolt és ezt dünnyögte:

— A flet megint kemény . . . Igen — tette aztán hozzá. — Örvedetes esemény. Örülök.

Fáradtnak látszott, de az érjé illt neki. A feje ettől olyan finom, idegenszerű, római kifejezést kapott. Nem volt kellemes szemben ülni vele, de nem is mindennapi. Volt valami benne, ami kíváncsiságot keltett iránta.

Erre gondoltam, amikor a szobában a pamla-gon kinyújtózkodtam. A zöld függönyök le voltak bocsátva a déli nap ellen. A legyek zümmögve keringtek a karosgyertyatartók körül. A vázákban a virágok hervadoztak. Künn a kert valóság-gal forrt a déli izzásban. Egészen jól hallottam a függönyökön át, mint valami teaforralónak a zümmögését.

Lelhunytam a szememet. Ma legalább valami kellemes dologra volt kilátás. Gerdára gondoltam s átengedtem a szívemet a gyönyörű szerelem szelid csiklandozásának. Aztán egészen világosan előttem állott a fekete-korszóbeli két lány — a szürkekék káposztanövények között, szalmaszálakkal tele fejükkel és rögtön aztán Ellita jelent meg, meleg, királyi karját a vállamra tette és heliotropillat áradt róla. Ettől jólesően nagyot sóhajtottam.

Félszendergésemből fölrezzentem. Itt volt az ideje az öltözködésnek. A házban a mélységes csend gyanus volt nekem. Valahogy meg ne fedledkezzenek a kirándulásról! Siettem az öltözködéssel, leszaladtam az istállóba, hogy sürgessem Gáspárt. Boldog voltam, amikor a kocsit az ajtó előtt láttam. Konrád a lépcsőn állott és az óráját nézte.

— Jön-e már? — kérdeztem.

— Már készen van — felelte Konrád.

Hát várjunk. A lovak nyugtalanokodtak. Gáspár ásitott.

— Megfélemedezett a dologról — jegyezttem meg.

Konrád a vállát vonogatta:

— Jelentettem neki, még egyszer nem megyek.

— Akkor megyek én — mondtam elszántan.

Apám dolgozószobájához siettem, habozva kinyitottam az ajtót és meredten megálltam. Ott benn valami érthetetlen dolog történt. Apám, ünneplő ruhájában, írósztalánál ült a nagy székben. Könyvét a térdére támasztva, arcát tenyerébe rejtette, csudálatosan összekuporodva és sirt. Tiszán láttam, — sirt; válla könnyedén meg-megrázkódott, a feje remegett, a haja kissé összekuszálódott, arca elé tartott kezén a safrir élénken csillogott egy napsugártól, amely a függönyön surrant át. Félelem fogott el, az a félelem, amely álunkban lep meg bennünket, amikor lehetlenségek törnek ránk. Visszahúzódtam és csöndesen betettem az ajtót. Az ajtó előtt megálltam. Éreztem, hogyan görbül el a szám, mintha nekem is sirnom kellett volna.

— Jön már — jelentettem odakünn.

— Mi lelte, ifur? — kérdezte Konrád.

— Senkinek ahhoz semmi köze! — feleltem gögösen.

(Folytatása következik.)

Tengeri: 150 mm. 5 K. 22 1/2 f., 100 mm. 5 K. 20 f. (tartott), 5000 mm. 5 K. 10 f., hajó-él szállítva.

Zab: 150 mm. 6 K. — f., 100 mm. 5 K. 19 1/2 f.

Repece (új): 1200 mm. 10 K. 10 f., 150 mm. 10 K. 50 f. árapításra.

Készpénzértékek mellett.

A készpénz hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint, készpénzben és kilogrammonként.

Table with columns for 'Buza', 'Kéles', 'Zab', 'Tengeri', 'Repece' and sub-columns for '50 kilogramm ára' (K-tól, K-ig) and 'Kilós' (K-tól, K-ig).

Table titled 'Egyéb gabonamentek' with columns for 'Buza', 'Árpa', 'Kéles', 'Zab', 'Tengeri', 'Repece' and sub-columns for '50 kilogramm ára' (K-tól, K-ig).

A határidőüzlet folyamán a következő kététes történetek:

Table showing price ranges for 'Októberi buza', 'Októberi rozs', 'Júliusi tengeri', 'Augusztusi tengeri', 'Májusi tengeri (1905)', 'Októberi zab', 'Repece augusztusra'.

Déli egy órákor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Table showing closing prices for 'Októberi buza', 'Októberi rozs', 'Júliusi tengeri', 'Augusztusi tengeri', 'Májusi tengeri (1905)', 'Októberi zab', 'Repece augusztusra'.

Déltűn fél 5 órákor zárul:

Table showing closing prices for 'Októberi buza', 'Októberi rozs', 'Októberi zab', 'Júliusi tengeri', 'Augusztusi tengeri', 'Májusi tengeri (1905)'.

A budapesti értéktőzsde.

A mai tőzsde kedvetlen hangulattal nyílt meg és alacsonyabb külföldi és bécsi jegyzésekre Osztrák hitelrészvények mérsékelt gyengültek. Később helyi vásárlásokra javult az irányzat és Magyar hitelrészvények élénk kereslet mellett szilárdultak.

A helyi értékek piacán igen csendes volt a hangulat. Eltőzsde. Gyengült. Osztrák Hitelrészvény 640.25—639.75. Magyar Hitelrészvény 745.75 747-50 korona.

Déli tőzsde. Javult. Zárultak: Osztrák hitelrészvény 639.75—640.50. Magyar hitelrészvény 746.90—748.— Osztrák magyar államvasut 633.75. Rimamurányi vasműrészvény 488.50—489.— Magyar Leszámitolóbank részvény 449.—450.— Jelzálogbank 500.— Városi villamos vasut 330.50—332.— korona.

A helyi értékek piacán igen csendes. A prémiumultra díjbiztosítókért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4.—5.— korona, 8 napra 9—10 korona, 1904. június hó végére 17—19 korona.

Utőzsde. A 4 órai zárlatok maradt: Osztrák hitelrészvény 640.25.— Magyar hitelrészvény 743.25. Leszámitolóbank részvény 449.— Rimamurányi vasmű-részvény 489.— Osztrák-magyar államvasuti részvény 633.75.

Közuti vaspálya részvény 573.— Városi villamos vasut 331.— korona.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Table titled 'Államadósság.' with columns for 'Péna', 'Ára', 'Péna', 'Ára' and rows for 'Magyar Államadósság.', 'Aranyj. med.', 'Koronajáradék', 'Koronaj. ultim.', 'Koronaj. 3 1/2%', 'Vaskapuköl.'.

Table titled 'b) Osztrák Államadósság.' with columns for 'Péna', 'Ára', 'Péna', 'Ára' and rows for 'Koronaj. máj.', 'nov.', 'Papírj. feb.', 'aug.', 'Koronaj.'.

Table titled 'c) Egyéb nyilvános kölcsönök.' with columns for 'Péna', 'Ára', 'Péna', 'Ára' and rows for 'Bndapest főv.', '1897. 4% köl.', 'Temes-Béga-társulat 4%', 'Angol-osztrák', 'Rísó magyar', 'Párizsi', 'Házi bank', 'Hermes m. ált.', 'Magyar hitel', 'Magyar vasút', 'M. agr. és járb.'.

Table titled 'Bankok.' with columns for 'Péna', 'Ára', 'Péna', 'Ára' and rows for 'M. jelz. hitel.', 'Ugyanaz jul.', 'M. keresk. r.-t.', 'Magy. földte-keresk.', 'M. leszámit. bank', 'Ugy. jul. med.', 'M. tkp. közp.', 'Jelzálogb.', 'Osztr. hitel.', 'Ugy. jul. ult.', 'Osztr.-magyar', 'Osztr.-magy. b.', 'Pesti m. keresk.', 'Kedvelim bank', 'Osztyárj. r.-t. 1890.'.

Közlökedési vállalatok részvényei.

Table with columns for 'Péna', 'Ára', 'Péna', 'Ára' and rows for 'Adria* tengh.', 'Bpest-Ujpest-rákosp. vill.', 'Déli vasút', 'Ugy. jul. med.', 'Bpesti kömü', 'Vp. él. vill. r.-t.', 'Kassa-odber.', 'Osztr.-magyar', 'rosi vp. 1908.', 'Bpesti vill. városi vasut', 'Ugy. él. jegy.'.

Bányák és téglagyárak.

Table with columns for 'Péna', 'Ára', 'Péna', 'Ára' and rows for 'Északm. kösz.', 'Felsőm. bánya-és kohó', 'Istv.* tégl. gy.', 'Kőbány. gőzgy.', 'Magy. aszfalt.'.

Közlekedési vállalatok részvényei.

Table with columns for 'Péna', 'Ára', 'Péna', 'Ára' and rows for 'Ált. vagy. kél.', 'Bpesti ált. vill.', 'Bettlőndör. r.-t.', 'Gyapjum.-gyár', 'Bécsudor. r.-t.', 'Snódiium-gyár', 'Fiumei rizek', 'Gschwindt-féle szeszfáry.'.

Vasúti- és gépgyár-részvények.

Table with columns for 'Péna', 'Ára', 'Péna', 'Ára' and rows for 'Első m. gazd.', 'Gépgy. urad.', 'Danubius*', 'Ganz'.

Takarékpénztárak.

Table with columns for 'Péna', 'Ára', 'Péna', 'Ára' and rows for 'Belvárosi', 'Bpesti ált. kor.', 'Bpest-Brdnövb.', 'Bpesti tkp.', 'Egysz. zselegk.', 'Egysz. bpesti'.

Sorsjegyek.

Table with columns for 'Péna', 'Ára', 'Péna', 'Ára' and rows for 'Bazilika', 'Ugy. o. felütb.', 'Bécsvárosi', 'Jó-érv*', 'Ugy. o. felütb.', 'M. vörös-ker.', 'Ugy. o. felütb.'.

Pénznemek.

Table with columns for 'Péna', 'Ára', 'Péna', 'Ára' and rows for 'M. vagy oszt.', 'M. vagy oszt.', '20 fr. arany', '20 márk. arany'.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonserű hangulatnak megfelelően alakult az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag lucerna magyar 42.—49.— korona, vörös aprószemű 36.—40.— korona, vörös erdélyi — korona, vörös bánási — korona, középszemű 43.—45.— korona, nagyszemű 46.—50.— korona. Disznózsír: budapesti 60.50—61.— korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légen szárított vidéki — korona, városi 4 darabos 50.—50.50 korona, 3 darabos 53.50—54.— korona, füstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — korona, 120 darabos — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona, azonnali szállításra. Szerbiai, szokás szerinti minőség — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona. Szilvaiz: szlovéniai 12.50—13.50 korona, szerbiai 10.50—11.— korona, azonnali való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsdén a japánoknak Port-Arthur ostromában elért újabb eredményei és a hitel-

részvénynek Berlinből jelentett csökkenése kedvezőtlen befolyással voltak az irányzatra, de csak a hitelrészvények csökkentek. Az általános forgalom nyugodt maradt. A sorompó-némi érdeklődés mutatkozott csehbanya, 3%-os déli vasut elsőbbségi részvény és bolgár értékek iránt. Rentékben, dacára a részvény-lejárataknak csendes volt az üzlet.

A déli tőzsdén üzletelend uralkodott. Csak a vasértékek iránt mutatkozott némi érdeklődés. A csehbanya-részvények 1256-ra emelkedtek. Prágai vasmű 212, brüxi kőszén 590.

Zárlat tartott, egyes vasutértékek tartósan keresettek. Nordbahn 5640-re emelkedett, bushtiehrader lit B. 1010. A magánkamatláb 3 1/2%.

Bécs, június 30. (Magyar értékek zárlat.) 4% aranyjárdék 118.05. Magyar koronajárdék 97.10. Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 160.—, 4% magyar földtehermentesítési kötvény 97.60. Magyar hitelbank-részvény 747.—. Magyar nyeremény-kölcsön-sorsjegy 206.50. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank-részvény —. Kassa-odbergi vasúti részvény —. Rimamurányi vasműrészvény 488.—. Magyar kereskedelmi bank —. Magyar cukoripar —. Magyar vasúti kölcsön ezüstben —. Magyar keleti vasúti állami kötvény —. Magyar jelzálogbank 499.—. Adria hajózási r. t. 468.50.

Bécs, június 30. (Osztrák értékek zárlat.) 4 1/2% papírjárdék 39.25. 4 1/2% osztrákjárdék 39.05—39.85. 4% osztrák aranyjárdék 117.85. Osztrák koronajárdék 99.25. 1860. sorsjegy 151.60. 1864. sorsjegy 257.—. Osztrák hitelsorsjegy —. Osztrák hitelrészvény 639.75. Angol-osztrák bank —. Unionbank 516.50. Bécsi bankgyűlésület 511.50. Osztrák Linderbank 425.—. Osztrák-magyar bank 1606.—. Osztrák-magyar államvasut 633.—. Déli vasut 79.25. Elvevőlyvi vasut 422.50. Dunagőzhajózási társaság 843.—. Alpesi részvény 416.—. Dohányrészvény —. 20 bankos arany 1901. Cs. kir. arany (vert) 117.40. Lípót-közp. 350.—. Bécsi Tramway Litt B. —. Bécsi Tramway Litt A. —. Osztrák Lloyd 680.—. Török sorsjegyek 127.50. Az irányzat szilárdult.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Június 30. A sertésüzlet irányzata: előző nap. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar eredetű. Öreg nehez (páronként 400 kilogramm feletti sulyban) — fillérig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. Fialat nehez (páronként 320 kilogramm feletti sulyban) 112—113 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő sulyban) 112—113 fillérig. Fialat könnyű (páronként 260 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. II. Magyar szerdett: Nehez (páronként 280 kilogramm feletti sulyban) — fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm sulyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. III. Romániai: Nehez páronként 320 kilogramm feletti sulyban — fillérig. Közép (páronként 250—320 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehez (páronként 240 kilogramm feletti sulyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. V. Szerbiai: Nehez (páronként 260 kilogramm feletti sulyban) 110—112 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő sulyban) 109—110 fillérig. Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő sulyban) 108—111 fillérig.

Sertésleltár: 1904. június 28. napján volt készlet 37.437 darab. — 1904. június 29. napján felhajtott 1874 darab. 1904. június 29. napján elszállított 655 darab. 1904. június 30. napján maradt készletben 38.656 darab.

Viz állás.

Table with columns for 'Jan. 29.', 'Jan. 30.', 'méter' and rows for 'Inn', 'Duna', 'Bécs', 'Pozsony', 'Komárom', 'Budapest', 'Páka', 'Ménfőcsanak', 'Gombos', 'Ujvidék', 'Pancevo', 'Orsova', 'Magyarfalva', 'Péttan', 'Trenčőn', 'Szered', 'Sz-Gothárd', 'Sárvár', 'Győr', 'Zákaány', 'Barca', 'Eszék', 'Mura', 'Száva', 'Mitrovica', 'Szamos Deés', 'Krasznó N.-Majtény', 'Latorca Munkács', 'Labarca Homonya', 'Ung'.

SZÍNHÁZAK.

Péntek, 1904. július hó 1-én.

VÁROSL. NYÁRI SZÍNHÁZ.
Nyáral Antal és Tanai Frigyes
felléptével
A hét Schützinger.
Látványos énekes bohózat 5 felv.
Kezdete 7 1/2 órakor

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.
A nagymama.
Vígjáték 3 felvonásban.
Kezdete 7 1/2 órakor.

SZT.-LUKÁCSFÜRDŐ, BUDÁN
SZIMFONIAHANGVERSENY
Kezdete d. u. 5 órakor. Vége este 10 órakor.

ŐS-BUDAVÁRA VILLANYVÁROS!

Nyitva d. u. 6 órától reggel 4 óráig.

Ma pénteken, július 1-én

NAGY ELIT HIGHE-LIFE-ESTÉLY ÉS ÜNNEPÉLY!

Új műsor! The life garde Kossaks. Új műsor!

Közlönges katonai hágyrakorlat. Plevna bevétele.
The Holborn's Molly Born
csodálatos karikantvésze. amerikai ének és táncművésznő.

Noel Desanges
komikus párizsi únci
és a többi nagyszabású attrakció.

FOLIES COMIQUE.

Utolsóelőtti előadása: **A Kis Garnizonból.** A legszebb női toalettek részére három tiszteletdíj. Minden órászámból látogató romok emlékeztető kap.

Honvédeknek és külföldi zenekarok.

Moulin rouge à la Paris

15 táncosnő és 5 férfi táncos. Zene és ének.

Fényes tűzijáték!

Franci színház: **Új sorozat! MONTE CARLO** reménytelenül.
Belépődíj 1 korona. Kedvezményes jegyek 40 filler ráfizetéssel árverésnek.

Hétfőn, július 4-én — **NAGY AMERIKAI-ÜNNEPÉLY!** —
Szombaton, július 2-án — **NAGY JAPÁN-ÜNNEPÉLY!** —

A 2207. számú

„Eljárás kamiantyú és lömitő-szelece tömítés előállítására“

1901. március 30-ról költ magyar szabadalomra
vevők vagy engedményesek kerestetnek
Szives ajánlatokat „W. F. 2028“ jelleg al. Messse
Rudolf, Bécs, I. Sellaerttő 2. továbbít.

CIRCUS BEKETOW
Péntek este
1/8 órakor
Legnagyobb szenáció: **LOOPING THE LOOP**
szalagmenet a levegőben, előadva Wortley-Brothers-től.
Kolossális nevetést előidéző
„BIKAVIADAL“ (paródia a híres minta után)
A kitűnő cross dal- és táncospart **ALEXANDROFF** 5 helyg.,
3 férfi, 1 nő.
— Ezenkívül a nagy juniai műsornak legjobb számai —

A legjobb új és egyszer használt ZSÁK
vihatlan ponyva legolcsóbban kapható
FISCHER J. ponyva- és zsák-
áruházában
BUDAPEST, V., Náder-utca 31-33.
Veszek állandóan, minden mennyiségben, használt zsákok és beoszerelék újakra használt terményzsidókat.
Ponyvakölesznő intézet. Legszőlőbb kiszolgálás.
ALAPITVA 1882.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb
PAP lan PAP lan PAP lan

1 összehajtható vasgőz 8 db	10.00	1 sordony acél ágybetét	5.-
1 kivethető matraccal	1.80	1 tengerifű matraccal	4.50
1 rouge paplan	2.80	1 afrique	6.-
1 léször	3.40	1 löször	12.-
1 cachmir paplan	3.40	1 ablak köper függöny	3.-
1 satin	4.80	1 tunis	1.50
1 sötét cachmir	4.80	1 gyapjú	4.50
1 selyem sötét paplan	8.50	2 ágy, 1 asztalterítő bontás	5.50
1 fodros selyem söt. papl.	13.50	2 „ 1 gyapjú	12.-
1 jó vászon paplan lepedő	2.-	1 nagy szobaszőnyeg	2.50
1 ág	1.30	1 „ 1 „	5.30
1 fiangli ágytakaró pokróc	2.50	1 ágytöke I.	0.85
1 jó pokróc	5.50	1 tapasztrégytelő	1.50
1 jó pokróc	4.80	1 mir. jó futósőnyeg	4.-
1 téli pokróc	4.60	1 „ „ mintázott	7.5
1 seep fal szőnyeg	7.50		

GICHNER JÁNOS paplan, matrác, és kárpitosáru
gyáros, szőnyeg, függöny,
vasbutor stb. nagy raktára
Budapest, VII., Erzsébet-körút 20. szám.
Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltek, nem letűző árak kiserítésnek, vagy a pénz visszazadatik.

Singer és Wolfner kiadásal, Budapest, Andrássy-út 10.
ÚJ KÖNYVEK

ERDŐS RENÉE:
Az asszony meg a párja. Elbeszélések. Ára füzve 3 korona.

GÁRDONYI GÉZA:
Fűzfalevél, nyárfalevél. Költemények. Ára füzve 2 korona.

HEROZEG FERENCZ.
Kéz kezét mos. Vigjáték 3 felvonásban. Ára 2 korona 50 fill.

KENEDI GÉZA:
Löporfűst. Az 1878-iki háborúból. Ára 2 korona 80 fillér.

LYKA KÁROLY:
Kis könyv a művészetről. Ára füzve 3 korona.

MALONYAY DEZSÓ:
Senki lánya. Színmű. Ára 2 kor. 40 fill. Katóka kegyelmes asszony. Színjáték. Ára 2 korona 40 fillér.

RUTTKAI GYÖRGY:
Sötétség. Színmű. Ára füzve 2 K. 40

SZIKAI:
Földre züllök. Regény. Ára 4 K.

TÖMÖRKÉNY ISTVÁN:
Gerendás szobakból. Elbeszélések. Ára füzve 3 korona.

A divatos műhímzéshez

nélkülözhetetlen a legújabb szerkesztésű kőhímzés orvosi **WHEELER** és **WILSON 9-os varrógép**, melyen a tő- és gobelinhímzések kivül a legzebb áttört és aszur-munkák végezhetők. Varrása a legzebb és legjobb, járása a legkönnyebb és leggyorsabb. Képviselet minden nagyobb vidéki városban. Ahol nincsen, kérem hoztam fordulni.

HERBSTER KÁROLY Budapest, VII. ker., Károly-körút 9. sz.
a Wheeler és Wilson Mfg. & Co. New-York és. és kir. udvari szállítók magyarországi vezérképviseletje.
Nagy árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden az egyszeri beiktatás naporelteli betűkből 4 fillér. Vastagabb betűkből 8 fill.

Szerkesztéségi telefon-sz.: 56-12.

Levélbeli tudakozására ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozókérdéskor a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Levellezés.
„Bertli“
Pénteken főtájkor, vagy hét órakor a temető felé. 20602

Melyik leányka
volna hajlandó levelezni, egy külföldön levő, magyar fiúval. Cim a kiadóban. 10252

Csacsián?
Csak minél későbbben utazzon, akortól találkoztunk. Szélesvénen üdvözlöm. Számár. 20692

En egy csinos
barba lány vagyok, kemény ismeretségi öblakot kíván lelkem egy fess pénztörvényre. Levelet „Barna“ jelleg alatt a kiadóba. 20605

Mely csinos
leány volna hajlandó megismerkedni egy áldottag menygyerő kislánj, biztos egzisztenciával. Iré 25 éves ifjúság. Levelet postarabtan „Hátság“ jellegével Debrecenre. 1514

Péter-Pál
banjón kispesztő utasó baba című kért a lapban. Uj-ságok vas! 1810

Mely intelligens
jómadár ur, lenne Állandó barátja, egy szép fiatal tisztességes leány, nap. levelet „Amor“ jellegre a Múzeum-körúti főkönyvtárba küldendők. 5968

Tibornak
levél ment poste restante fess asszonytól szerdán. 1807

Magdának.
Tegnap rövid átrügnyöm birtokában remélem. Az ínap meg miatt nem lehetett értesített küldeni mára, tehát így skartam elismerni az átvételt és megnyugtatni. Remélem egészségeskedj, kedves betegünk jól van, ugyazintén mi is. Üdvözli csokája sokszor szerető hú Gőzja. 4312

Valahára.
Bokszor és epedve gondolok édes anygyalomra, szeretném élvénni a kellemes együttlést brómét. Jöjjön melőbb hazra. Milliószor csókolemi 20616

Szolid leány,
intelligens emberrel ismeretséget óhajt kötni. Levelet „Szolid leány“ jelleggel a Kerepesi-út kiadóban. 20599

Betöltendő állások.

Gyermekruhavarás, kényelmes felvételt. Budapest, VII., Elemér-utca 24. sz. II. 18. 20600

Lakatos-tanone felvételt. Soroksári-utca 83. sz. 1707

Érés tanoncok
fiatós mellett felvételt. Paschka és társasodás és lakatos árnygár, Soroksári-utca 83/40. 2270

Tanone
felvételt. Jó ellátással vagy fizetéssel. Guttmann szabóműhelyébe, Erzsébet-körút 6. 1798

Ügynökök,
kik nagyváltó-bélyegzőkkel ügy-néköknek, forduljanak bizalommal Bienenstock József és fia cégébe, Kerepesi-út 27, mely 40/90-al olesőbb mint minden konkurrens. 20618

Munkásnő,
tanulóégy és fia felvételt. Kunstler V. könyvtárársznet, Damjanich-ú. 32.

Fűszerüzletbe
tanuló felvételt. Örtner, Karoly-utca 2. 20615

Tanone
kényvnyomdába fizetéssel felvételt. Györfi, Dobánytőzse-Vámház-körút 14. 5994

Ügyes kézleányok
női szabóságos felvételt. Budán Atilla-körút 45, ajtó 9. 5962

Tanone
fizetéssel Garai Mór nyomdába Budapest, Dobány-utca 1/B. felvételt. 1811

Ügynök,
ki a fővárosban fűszerkereskedőnél krumpli és hagyma eladására be van vezetve, felvételt Áradt-utca 29., II. 10. 20621

Zsidó fiuk,
15-17 évesek, erőteljes testalkattal, polgári vagy középiskolai III-IV. osztályú jó bizonyítványval, földművelés-önvédelmükkel felvételt és gazdaságban, majd földművelésiskolában kiképzéssel egyetemesen kell jelenkésnek (születési, iskolai, szegénységi, nyelvtanai bizonyítványval) az iszraelita kézmű és földművelési egyetemen Budapest, Damjanich-utca 48. szám. 20614

Kis gyermekek
mellé bonnet vagy 25-40 köztűti nőt keresek. Dietzen Imrénre, Ujvidék. 20622

Nőiruha
gyermekruhavarrónó, kényelműk, 50 koronával üzletben kivül is foglalkoztat Bärenreicht Paula, Király-utca 17.

Évenként
4-6000 korona tiszta hasznót nyújtok, egy évenként, kinek 10-20.000 koronája van, a pénzt nem kell befektetni, a fizetés az illető rendelkezik. Cim a kiadóhivatallal. 20608

Tisztességes
fiu, ékszerész tanonccal fizetéssel felvételt. Lakenbach Isidor ékszerésznél, Dob-utca 16. 5985

Egy urasági inas,
ki a magyar és német nyelvet tökéletesen bírja, jó bizonyítványokkal tal felmentatt, takarított és szervizelőt alapszan érni, jó fizetés és jó mellékközellettel azonnal felvételt. Cim a kiadóhivatallal. 4954

Állást keresők.

Megbízható
asszony, gardaszóznok vagy mindenes szakácsnőnek ajánlok. Est.-János-utca 4. Budán. 1802

Fiatal
házaspár igen tisztességes és megbízható egyének, az asszony a bel- és külgazdaságban alapszan ért, mint gazdaszónny már alkalmazva velt, a férfi közműves de elfogad iradosalvát állást is. Ajánlatok „H. S.“ slatt Sigray hirdetésű iróddjában, Váci-körút 33. kéretnek. 10177

Gyars irással
bíró Szalamber ajánlatok délutáni órákra. Cim: V. Z. Molnár-ut. 40. félémelet 8. 20606

Bonne
Állást keres, intelligens isz. árvalány helyben vagy bárhol vidékre. Cim: Steinbock Janka Budapest, Bethlen-ú. 14., I. 6. 20588

Oktatás.

Érettségizett
ifja, a szentistóben tanító, levelet vagy iródi állást elfoglalna. Nevelési „Török“ jelleggel a kiadóhivatallal. 20595

Pótvizsgára
hármilyen magánváltára, olesón, feleletéjegyek előkészít tanárja. G. VII., Elemér-utca 23. III. 19. 1803

Üzletek.

Kávémérés
nagy piactéren, csinosan berendezve, nagyobb családoknak is biztos megélhetést nyújt, haláleset miatt 40 forintért eladó, teljkereskedő 300 koronát előlegre. Bővebbet Szilassy Nándor üzletek adásvételi iróddja József-körút 18. 10181

Kifőzés
nagy gyárak között, 100 rendes ebédkosztossal, változós aranybánya, olesó háztartás eladó. VII. Hernád-utca 45. III. 1. 1812

Kávészó
nagy gyárak között, 100 rendes ebédkosztossal, változós aranybánya, olesó háztartás eladó. VII. Hernád-utca 45. III. 1. 1812

Kávészó
nagy gyárak között, 100 rendes ebédkosztossal, változós aranybánya, olesó háztartás eladó. VII. Hernád-utca 45. III. 1. 1812

Kávészó
nagy gyárak között, 100 rendes ebédkosztossal, változós aranybánya, olesó háztartás eladó. VII. Hernád-utca 45. III. 1. 1812

Kávészó
nagy gyárak között, 100 rendes ebédkosztossal, változós aranybánya, olesó háztartás eladó. VII. Hernád-utca 45. III. 1. 1812

Kávészó
nagy gyárak között, 100 rendes ebédkosztossal, változós aranybánya, olesó háztartás eladó. VII. Hernád-utca 45. III. 1. 1812

Kávészó
nagy gyárak között, 100 rendes ebédkosztossal, változós aranybánya, olesó háztartás eladó. VII. Hernád-utca 45. III. 1. 1812

Műkértészet
minden berendezéssel, 2 nagy melegház, 2 melegágy, ablakokkal, jutányos arn eladó. Pákosliget 5. utca 2. szám. 20612

Pénz.

Pénzkölcsönt
400 koronájú kereséskül kaphatnak bármilyen foglalkozású hitelkölcsök egyének, feljebb kezessel, privátpénzt azonnal. Adler, Akácza-utca 11. 5967

750.000
korona magánpénz, valamint bank, takarékpénztár, olesó kamatra kiadatik minden hitelkölcs egyének, betáblázásra, tisztviselőknök fizetés, nyugdíj előjegyzésre, 10-140 25 évi törlesztésre Taracsky Ferenc pénzforgalmi iróddja Rotenbiller-utca 4b. „Válaszbélyeg“ 10176

Butor.

Íróasztal,
egész új, remek munka, 14 frórt eladó. Madách-utca 14. félémsz. 20607

Fehér gyermekágy
konyhakredencel, fűrdőkkel olesón eladó. Garai-utca 19. Stiglitz, 1800

Egyszerű hálószoba
butor és fehérek gyermek vasgőz átrügnyes eladó. VII. Hernád-utca 45. III. 1. 1812

Faragott
hálószoba-kredenc olesón eladó. Vörösmarty-utca 2. I. em. 10. 20613

Lakás-bérllet.

Különbjejáratu
csinosan berendezett szoba, ur részére azonnal kiadó. Király-utca 52. III. 25. 20608

Több
kisebb és nagyobb szóp utcai és udvari lakás, olesón kiadó. VI., Dálnok-utca 26. 10254

Nyaraló
a Svábgyéren (Ádalk állomás) mely 2 szoba, konyha és verandából áll, 800 koronáért kiadó. Bövebbet VI., Dálnok-utca 26. sz. 10253

Különféle.

Friss tavaszi
juhartör, 5 kgr. bűdönökben 5.72 fill. bérmentve szállít. Morray Sámuel, Tiszolc. 20604

Részletfizetésre
vidékre is készítek férfi öltöny-nyrtok. Szép Lajos, Szony-utca 26. sz. 20688

Zongora
kitűnő hanggal, rövid, majdnem új, eladó. Kemnitz-utca 21. sz. I. em. 14. 20593

Vasárnap dében
elveztek német levelek Mascagni Record Company-bus címzeve. Megtalál 10 kor. jutalomban részösül. Cim: IV., Múzeum-körút 15, I. em., Mascagni Társaság. 20623

Fürdőkád
fűthető, kitűnő karban, olesón eladó. Andrássy-út 28. II. 29. 1809

Ebédkoszt
isz. olesónál 12 frórt kapható. Andrássy-út 28. II. 20. 1808

25 koronát takarít meg!
ezen hirdetés 11 minden előszó.

4 pár cipő ár csak 4-75 K.
Több nagyobb gyár fizetési akadály miatt, én lettem megfizve, egy nagy tétel cipőt melyen a készítés arn alól eladni. Mindeneknek eladók 1 pár első minőségű uri és 1 pár női. Füdszóp 74. érő, megelet tálpat, továbbá egy kiválóan elegáns nyári uri- és női divalcipő a legújabb fazonban, nagyon csinos és kényelmes visellet, minden mérték szerinti nagyszabású. Mind a nagy pár óraszáron 4 korona 75 fillérbe kerül. A székülés az arn özetes beiktatás vagy utárvétel mellett történik.

S. URBACH cipő-kivitelő
Krákö 73.

Kicsérölés meg van engedve, nem tétész olesón a pénzt visszakiadóban. 20596

Becslési áron alul adatnak el még a lent felsorolt cikkek, mivel azok többé raktáron nem lesznek.

1 elegáns Saphie pengyola becsár 5.—, eladási ár 2-30	1 tolltartó gyízhuzat erős, mint a bőr, 30 rőt. 5.—	1 ruhára való fekete camgarn, 120 széles, 5 mtr 5-25
1 remek delain pengyola 12.—	1 Plus-piana vízszon remek min. becsár 9.50, eladási ár 6.—	1 teljes blouzar való tiszta selyem, 4 mtr 5.25
1 remek szövés selymcsoknya 12.—	1 vég tiszta len erős, alkalmas vétel 22.—	1 vég rumburgi vászon, 88 mtr 19.50
1 gyönyörű angol sztr. v. Jester-álj 10.—	1 ablakra v. csipkefüggöny, remek minta 4.50	1 vég damaszó calvaí gyízmű, calkos vagy virágos 13.—
1 remek f. selyem, alth alszócsonka 6.50	1 tel. vízszon pohárörö 2.40	1 vég órna kanavász, 30 rőt 9.90
1 selyem talit alszócsonka a (nagy) csipkekeszettel 16.—	1 sznyron-szőnyeg, 200 sz., 3 m. h. 8.50	1 ág és asztalkészlet (3 db) 10.50
1 elegáns tavaszi Havelok flinom angol kelmetől 16.—	1 teljes ruhára való francia baflek, 8 mtr 2.40	1 legfinomabb nehés minőségű 17.—
1 flinom szövésruhák minden színben 25.—	1 Ugyanaz, a legfin. olyan mint a selyem, most 4.50	1 legfinomabb nehés minőségű 2.50
1 legfinomabb selymblosz 15.—	1 flinom női vagy férfi ornyó becsár 4.50, eladási 17.—	1 lemez finom zsebkendő 1.50
1 remek esetű, kabát és alj 24.—	1 vég irlandi vászon, 64 rőt 9.25	1 legfinomabb órna-batbat, tot 5.—
1 double szövésruha, kockás belsőjével 14.—	1 chine paplan, 2 személyre. vjd. 13.—	1 mirris-koszorú, fátlyóval együtt 4.25
1 flinom selymruhák, elegáns dús díszíté 45.—	1 valódi clothpaplan, remek min. 1.50	1 Csodájó lepedő-vászon, gyepen fah. 16.—
1 flinom utazóköpeny 12.—	1 Vászon ingek 3.—	1 Ágy alá való remek mnta, smyrna 7.—
1 tiszta órna sörény, 6 szálváltóval 8.—	1 ruhára való remek delain 7 m., minden színben 3.75	1 A legjobb fajta smyrna 3.60
1 ajour szőlel 8.—	1 ugyanaz másfajta delain 7 mtr. 2.10	1 kész vászonlepedő 1.90

Minden vevő 10 korona rendelésre egy smyrna szőnyeget kap teljesen ingyen.

Herzeg és Horvát, Kerepesi-ut 52. sz. Életnagyságu krétarajz-arc képet ingyen.

Schicht-szappan

„SZARVAS“
vagy
= „KULCS“ =
JEGYGYEL

Magyar királyi államasutak. 113749/904. sz.

Hirdetmény.

A folyó évi március hó 1-ét érvényes „Kiegészítő díjtételek“ című füzetes, f. évi augusztus hó 1-én az I. pótlék lép életbe. Ezen pótlék új állomások felvételéig, egyes állomások díjtételeinek módosítását és sajátos helyesbítéseit tartalmazza. Az ezen pótlék által beálló díjirányítások, 1904. évi augusztus 15-től érvényesek.

Budapest, 1904. június hó. A magyar királyi államasutak igazgatósága, a részres vasutak nevében is. (Utánnyomás nem díjazatik.)

legjobb, legkiadósabb és ennél fogva legolcsóbb szappan. Minden káros alkatrésztől mentes. Mindenütt kapható! Mindenütt kapható! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“-nével és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

FÉRFI és NŐI
nemi betegségek,
fértegyengeség (impotencia) alapos gyógykezelésre legjobb ajánljuk

DR. KAJDACS
v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvost.
Rendel: 9-4-ig, este 7-8-ig.
Budapest, IV., Kigýó-u. 5. (Klotild-pal. I. em.)
Level után is biztos gyógyszer.

FÉRFIAK és NŐKNEK

legmakacsabb heveny és idült folyásoknál befookozódós nélkül a legbizto-
sabb gyógyszernek a „Sanid labdacsook“
hisznunk. Egy doboz 100 labdacso tartalommal és pontos használati utasítással 16 korona. Vidékre utazóitól mellet díszkrétén küld a „Magyar Királyi“ gyógyszerár Budapest, V., Marokkói-utca 3. sz. (Erzsébet-tér sarok).

Biztos gyógyulást keresőknek
kik bármily
nemi betegségben szenvednek

mint hagyós és hólyagbajok, húgyvesztékek, veseelégtelenségek, szarvas, ajkai maguúlések, sebek és bujakos bűntelések (syphilis) az Unifortos utóbaiként fellepő idegkajok, korai férfierő elgyengülés, bármily borküttések stb. nőknél fehérvályás, mely bajok alapos, gyors és gyökeres gyógyítására, szigorúan tudományos és lelkifidreces gyógyszeroldáldi fogva legjobban ajánljuk

Dr. Garai Antal
v. cs. és kir. orvos orvosságos hírd és legnagyob 30 éve feamúli rendelés-intézeté

Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz.

Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. LENN hagyós és hólyagbajok vizsgálatá villamos húgyvesztékek segítségével. Vidékiek levelekre kimerítő választ és szakmelyi tanácsot nyernek, gyógyszerrekl gondoskodva lesz. Titoktartás biztosítva.

Nőknek külön váróterem.

Déli vasut.

A háló-és közvetlen kocsik forgalma a Budapest d. v. pályaudvarról, az 1904. évi nyári menetrendben. Június hó 15-től kezdve.

I. II. oszt. hálókocs Budapest d. v. — Velenceze (Venezia) között. Pragerhof-Nabresina-Cormonsan át. Budapest d. v. indul este 8 óra 00 perc, Velenceze érkezik d. u. 2 óra 10 perc. Menettartam: 16¼ óra. Velenceze indul d. u. 2 óra 10 perc, Budapest érkezik d. v. 4 óra 55 perc. Menettartam: 16¼ óra.

I. II. oszt. közvetlen kocs Budapest d. v. — Franzensfeste között négy I. oszt. hálókocslye. Pragerhof-Marburgon át. Budapest d. v. indul este 8 óra 00 perc, Franzensfeste érkezik d. u. 12 óra 17 perc. Menettartam: 16¼ óra. Franzensfestéből indul d. u. 5 óra 58 perc, Budapest d. v. érkezik reggel 9 óra 55 perc. Menettartam: 16 óra.

I. II. oszt. közvetlen kocs Budapest d. v. — Velenceze (Venezia) között. Pragerhof-Nabresina-Cormonsan át. Budapest d. v. ind. este 8 óra 00 perc, Velenceze érkezik d. u. 2 óra 10 perc. Menettartam: 16¼ óra. Velenceze indul d. u. 2 óra 10 perc, Budapest d. v. érkezik d. v. 4 óra 55 perc. Menettartam: 16¼ óra.

Budapest d. v. — Fiume között. Pragerhof-Si.-Péteren át. Budapest d. v. ind. este 8 óra 00 perc, Fiume érkezik d. u. 8 óra 37 perc. Menettartam: 13¼ óra. Fiume indul este 7 óra 00 perc, Budapest d. v. érkezik d. v. 9 óra 55 perc. Menettartam: 14 óra.

Budapest d. v. — Triest között. Pragerhofon át. Budapest d. v. indul reggel 8 óra 00 perc, Triest érkezik este 9 óra 10 perc. Menettartam: 13 óra. Triest indul reggel 7 óra 55 perc, Budapest d. v. érkezik este 9 óra 30 perc. Menettartam: 13¼ óra.

Budapest d. v. — Pakracz között. Nagykánizsa-Barann át Budapest d. v. indul este 10 óra 00 perc, Pakracz érkezik d. u. 1 óra 20 perc. Menettartam: 15¼ óra. Pakracz indul d. u. 2 óra 50 perc, Budapest d. v. érkezik reggel 6 óra 30 perc. Menettartam: 15¼ óra.

STANDARD
életbiztosító társaság Edinburghban, Angelhon.
ALAPITTATOTT 1825.

Magyarországi fiók:
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.
(Standard-palota.)

Évi bevétel több mint 33.600.000 kor.
Kütaft nyereségyrészek 170.000.000
Vagyon több mint 266.000.000
Halálesetek folytán kifizetve több mint 550.000.000

A „Standard“ kötvényeinek nevezetesebb előnye:
Kétszertelen biztonság. • Alacsony díjak.
• Szabad világgötvények. • Kötvények érvényben tartása díjzétések elmulasztásánál. • Tökésítés és előre megállapított visszaváltási érték. • Megtámadhatatlanság. • Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egyvli fennállás után. • Szabad háború-biztosítás népfelkelő részére.
— Díjtáblázatok kívánatra küldetnek. —

Jótállás mellett

szállítunk val. francia, angol és amerikai szerkezű óvszereket, csomagolásban 1, 2, 3, 4, 6 és 8 forintért tucatjait gummi vagy habhólyagból. — Női különlegességekkel (Munzinga tanár szabdalma) orvosi recept mellett szolgáinkat darabonként 2.50 ft.

~ BIDEI! ~ **~ BIDEI! ~**

Minden nőnek feltétlenül szükséges: 12 ft. Meghibásítógábról és ártalmatlanagábról feltétlen garanciát vállalunk. Cégünk a szakmában a legregibb (aludalt 1838-ban) és így úszeküttetésünk a külföldi gyárosokkal a legelőkelőbb. Árjegyzék zárt borítékban ingyen. **POLITZER MOE és FIA** és és kir. kizárólagosan szabdalmasztó orvosi kússzereségek **BUDAPESTEN, V/9 kerület, Deák Ferenc-utca 10. szám.**

HOLLANDI
életbiztosító részvénytársaság (Algemeene Maatschappij van Levensverzekering in Lijfrente)

BUDAPEST, VIII., Kerepesi-ut 1. (A nemzeti színház bérházában.)
Igazgató: TOLNAY LAJOS.
Vezetők: STIGNITZ IMRE.

1902. év végeig
250 millió korona
biztosítás köttetett.

A társaság mindennemű biztosítást elfogad, melynek alapját az emberi élet, az ember, a nő, a tükébbiztosítás, a tükébbiztosítás és haláleset, valamint kévegy nyugdíjbiztosítás, azonnal kezdődő és elhalasztott életjáradékokat, kizárás nélküli biztosításokat gyermekek részére stb. Bővebb folyóiratokkal és az egész magyarországi vezérkönyvekkel a Magyarországi vezérkönyvekkel a vidéki képviselők.

Referenciáinkat a Magyar Államias Hitelbank ad.

Hivonat a díjtáblázatokból

A tőke elhalasztás alkal-mával fizetés		A tőke 20 év után vagy időelőtt elhalá-lozás alkalmával azonnal fizetés	
Díjtétel 100 korona után			
Kor.	Kor.	Kor.	Kor.
25	1.80	34	2.30
30	2.30	43	3.16
35	3.16	52	4.66
40	4.66	61	7.14
45	7.14	70	11.34
50	11.34	79	18.22
55	18.22	88	29.44
60	29.44	97	47.44
65	47.44	106	75.44
70	75.44	115	113.44
75	113.44	124	161.44
80	161.44	133	229.44
85	229.44	142	327.44
90	327.44	151	465.44
95	465.44	160	653.44
100	653.44	169	901.44

Nagy butoreladás

készpénz és hitelre

DÓSA KÁLMÁN BUDAPEST, KEREPESI-UT 28. (félemelet).

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

JELENTÉS.

Ezen újság június 26-áról kelt 176-ik számában már közzétett hírdetéshez, amely a cs. és kir. hadsereg részére való szén, szalma és tűzifa szállításokról szól Nagyszében, Fogaras, Nagydísznó, Oriát, Medgyes, Székelyudvarhely, Brassó, Bofalu, Szt.-Péter, Hóltóvény, Toldvár, Toldvár, Fekete-halom, Keresztényfalva, Vidonak, Rozsnyó, Gyulafehérvár, Szászváros, Abrudbánya, Erzsébetváros, Kolozsvár, Marosvásárhely és Beszterce állomásokra 1903—1904 Abrudbánya állomásra is; még kenyér és zabszállításra is adandók be ajánlatok.

Az erre vonatkozó tárgyalások 1904. június hó 11, 13, 15, 18 és 19-ik napján tartatnak meg.

Közelebbi értesítések kaphatók a nagyszébeni, gyulafehérvári, kolozsvári és brassói katonai élelmezési raktáraknál.

A nagyszébeni cs. és kir. katonai élelmezési raktár.

Minden szöveges hirdetésnek... Vastagabb betűkkel 5 fill.

PRÓ HIRDETESEK

A hirdetőkre díjmentesen ad... VIII., Kerepest-ut 25. sz.

Szorkozásági telefon-sz.: 56-12.

Kiadóhivatali telefon-sz.: 54-39.

Levélbeli tudakozására ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni.

Apró hirdetéseket

Kerepest-ut 25. sz. Alatt (Telefon: 54-39.) Központi Irodákban, valamint a fiókkiadói hivatalban...

Blockner J.

hirdetési iroda IV., Sülő-utca 6. szám.

Breuer Nővérek

dobánytőzsdé Tereb-körút 54. szám alatt.

Deutsches Miksané

Andrássy-ut 38.

Eckstein Bernát

hirdetési iroda V. ker., Fűrdő-utca 4. szám.

Engelmann Mór

dobánytőzsdé IV. ker., Kálvin-tér 2. szám.

Frank Pál

könyvkereskedés IV., Gróf Cziráky-féle palota, Kossuth Lajos-utca, Kigó-utca (Koronaherceg-utca sarkán).

Fischer J. D.

hirdetési iroda IV., Geröczy-utca 1.

Falkenstein Soma

könyv- és hangszerkereskedés MISKOLCZ.

Goldberger A. V.

hirdetési iroda IV. ker., Váci-utca 17. szám.

Goldner Jozsef

Andrássy-ut 50.

Goldgruber Mór

könyvkereskedő II. ker., Fő-utca 17. szám.

Groszmann Jágó

fűszer- és vegyeskereskedés MISKOLCZ és környéke részére hirdetések felvételére.

Haasenstein és Vogler

hirdetési iroda V. ker., Dorottya-utca 9. szám.

Jambrikovits

dobánytőzsdé Kerepest-ut 50 (Takarékp. épül.).

Kernberg Rozália

dobánytőzsdé VIII. ker., Múzeum-körút 10.

Leopold Gyula

hirdetési irodája VII., Erzsébet-körút 54. I. em.

Mosse Rudolf

hirdetési iroda IV. ker., Ferenciek-tere 3.

Mezei Antal

hirdetési iroda IV. ker., Eskü-ut 9. szám.

Nemetsek A. J.

újság-áruság IV. ker., Petőf-tér 3. szám.

Nagy Ottó

könyvkereskedő Múzeum-körút 2. sz. (Nemzeti Színház bérháza).

Rohonczy Ilona

dobánytőzsdé VI., Andrássy-ut 48. szám.

Sikray Samu

hirdetési iroda VI. ker., Váci-körút 83. szám.

Sólyom Jakab

hirdetési iroda IV. ker., Ferenciek-bazára.

Sopronyi V.

dobánytőzsdé VIII. ker., Kerepest-ut 1. szám.

Szántó Mór

dobánytőzsdé IV., Keesméti-utca 14. szám.

Szabó Eliz

dobánytőzsdé Nagymező-ú 12.

Schwarz József

hirdetési iroda V. ker., Marokkó-utca 4. szám.

Schönwald Ferencné

dobánytőzsdé IX. ker., Ferenc-körút 32. szám.

Schödl Gyula

dobánytőzsdé és postagyűjtőhely V., Lipót-körút 8.

Tenczer Gyula

hirdetési iroda IV. ker., Szervita-tér 8. szám.

Toldi Lajos

könyvkereskedés II. ker., Pá-utca 2. szám.

Weitzenfeld Jakab

Király-utca 1.

Winter és Nagy

Magyar-utca 6.

Minden apróhirdetés, melyet itt este 6 óráig fognak, már másnap megjelenik a BUDAPESTI NAPLO-ban.

250 hölgy

van férjhezmenés céljából előjegyzve. Hozomány 5000-500.000 Koronára. Ajánlatok Budapestre, Postafőh. 124. al. kéremek. Felvitelisének díjtalan. 5941

Uránosszonyi

ki pártfogolva szerényen. Jellege: "Palmyra" főposta restante. 1712

Ókányok

iratok, engedélyk, utlevelk, megismerésdél, telekijelnyvi és más ügyekben, valamint sürgetéseknél közbélyár; bármily keresztermesszi magok dolgotban megjelölésdél díszterem teljes és utbiztosítást ad Bodcsula Tamás, Budapest, VII. Király-utca 23. II. 16. 5950

Betöltendő állások.

Hirdetési ügynököt

naptár hirdetésekhez, (100.000 példányra) keres: Szidon József, Lugos. 20534

Tanoncok

felvételnél sítárk, épület mlakos, villamosági felszerelésnél, már volt, előnyben részesül. Wessellányi-ú 29. 1788

Ügyes

férfinyvarrónál állandó foglalkozást nyer Deutsch Ferencnél, Múzeum-körút 10. 1981

Tanonec

tisztessegek házából felvétetik. Könyvkereskedésnél, VII., Kisdiófa-utca 10. 1789

Jó iskola

bizonyítványokkal rendelkező fiu, tanoncul felvételnél. Fuchs Samu könyvnyomdájában, Podmaniczky-utca 27. sz. 4966

VIII. gimnáziumhoz

keresték latin-görög instruktor Cím a fiókkiadói hivatalban. 2829

Kárpitos

tanonc elhárítását felvétetik. Kemnitz-ú 15. Belch. 1789

Címestő

fényező és mizelő tanoncok fizetést felvételnél. Dob-ú. 94. Sibenky Józsefné. 1730

Ügyes

al és derekvarrón, jó fizetést felvétetik. Szentkirály-utca 22. sz. II. 28. 1678

Állástkeresőknek

ingyen küldetik vidékre az Országos Pályázat Közlöny mutatóvárszáma, mely az országban betöltendő valamennyi személynél állást teljes címeikkel közli. Megjelenni minden harmadik nap. Kiadóhivatal: Budapest, József-körút 9. 10206

Asztalos

tanonc fizetést, vagy ellátással felvétetik. Nyár-ú. 3.

Mindenesen

éti alapon érte a takarítást és jó bizonyítványokkal bír, azonnal felvétetik. Cím: Kigó-utca 5. sz. em. ajtó 2. 4955

Tanoncz

kárpitos utasítással ellátással felvétetik Ötvös-ú 26/c. 1707

Péznártóki

Állást betöltendő. Föltételek teljes címmel olvashatók az Országos Pályázat Közlönyben. Száma 40 1187. Kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-körút 9. 10214

Állást keresők.

Házvezetőnőknek

ajánlók egy vidéki fiatal nő, a külső és belső háztartásban jártas, jó főz, borsóval vidékre is megy, beszéli német magyar nyelvet. Levelet kér Pinter László leveleivel "K. T." jellegű. Fazekas-utca, Tatatóváros, Komárom-utca. 20588

Fodrászról

ismerettség hiányában úri házakhoz ajánlók. Vörösmarty-utca 31. fűsz. 4. 1765

Társ.

Lehet nős is, új jövedelmű vállalkozó 300 forint tőkével kereseltek. Levelek - Társulató alatt a kerepest-ut kiadóba keretnek. 20609

Fodrászról

rendkívül ügyes, ismerettség hiányában ezután ajánlók. Özv. Wáldó, VI., Vörösmarty-utca 48. II. 21.

Kereskedelmít végzett szépiársn

és gépészművész, ki a gépiársnban is teljes jártas, könyvelő, női, esetleg pontszerző alkalmazásra ajánlók. Szíves megkereséseket. "Allandó" 21. em. alatt a kiadóba ker. 4957

Kereskedelmít

végzett gép és gyorsírás tudó leány, irodai alkalmazást keres ismerettség igényével. Esterik Kora. VII. Erzsébet-utca 130. I. II. 1736

A legszerényebb

feltekeléssel, állást, vagy foglalkozást keres, egy a gazdasági és kereskedelmi 20 év óta szakavatott gazdasági. Cím: Hartmann Dzsóz, Vasvári Pál-utca 9. ajtó 8. 4941

Kitűnő szép írásu

kisasszony szerény igények mellett irodai alkalmazást vagy pénztárnói állást keres. Levelet, Szeged 18. jelleg alatt a kiadóba ker. 4956

Kárpitos

ajánlók, dolgozik házánál is. Vörösmarty-ú. 51. Kávémérés. 1727

Ügyes szabónó

rendkívül olcsón vállal minden munkát házon kívül. Kesztők, bírlónak, a Ingutolsó díva szerint. Átalakítókra, valamint gyermekruhák készítésére is vállalkoz. Cím: Öv-Lederer, VII., Rottenbiller-utca I. f. 3. 4921

Oktatás.

Szabás és ruhavarrás. Mindent intélegnek és takarokos hölgy és aki 18 évig biztosítania akarja, tanuljon meg rajzolni, szabni és ruhát varni, erre alkalmat nyújt Hoffmann Karolina, régi Jóhírné szabás tanárnője, Budapest, Erzsébet-körút 22. sz. hol a rajzolat, szabást, ügyszítést a ruhavarrást alaposan, olcsón és rövid idő alatt elsajátíthatják. Tandij havonként nyújt napra 10. fél napra 5 frt. Aki nálam kitűnő bizonyítványt és munkakönyvet kap. Kérjen prospectust. 2125

Gimnáziumi, reál

érettségire, elomi, polgári, bármilyen magánviszámra, rövidesen felelősséggel előkészít. "Keresk" Dobány-utca 82. I. em. 14. (Videkeli elhatást kapnak.) Válaszélyeget kerék. 20470

Tanításban

jártas VI. realista, szerény díjazásért, vagy esetleg ebéd-köszért háziintónok vagy nevelőnek ajánlók. Javítóvizsgára is előkészít. Kiváló francia. Cím: Klein Kertész-utca 46. III. em. 15. 4650

Bármilyen javítóvizsgára, polgári iskolai magánvizsgákra

előkészít rövidesen felelősséggel. Magántanulók tanfolyama" VII., Dembinszky-utca 22. II. 15. 10249

Nevelőnk

nyelv- és zeneművelés, német, magyar, francia bonnek és különféle tanerők nyári idejére is, sürgetően állást keresnek. Halmos Istvánban, VI., Gyár-utca 42/B. 5231

Egyetemre

végzett tanulóit, pórt, javító- és magánvizsgákra, helyben és vidéken lelkiismeretesen előkészít. "Erélyes" címen a kiadóba. 4963

Üzletek.

Cipészüzlet

átadó, használható üzlet, tulajdonosa rövid idő alatt vagyont szerzett, dunántúli kertlet legvirágzóbb városban, kedvező feltételek mellett. Cím a kiadóban. 20664

Dobánytőzsdéi

helyiség főváros legismertebb és legnépesebb fűterem, lakással, olcsó hasznélterem, melyben eddig 3000 koronát tisztán jövedelmezett, általán átadó. Nagy Jakó, Csengery-utca 30. 5938

Vendégő

kaszárnyával szemben, malmok, gyárak és országos vásárter közelében, kimutatható jó forgalma, az üzlet felbéklyása miatt, berendezésében azonnal átadó. Bővebbet bet ügynök kiadásával, csupán szívesegből, Illés-utca 15. vendégőben. 4961

P é n z.

Péznkölesőnt

kezes nélküli is banktól, privátul minden hitelképes egyéneknek utólagos díjazással 48 óra alatt kaphatnak Rosenberg, Garay-tér 2. Válaszélyeget. 5958

300.000 korona

kiadótt olcsó kamat mellett. Minden hitelképes egyéneknek kölcsönre szüksége vagy fordítón bízalommal Király József pénzforgalmi irodájához Budapest, Erzsébet-körút 5. fűsz. 7. Válaszélyeget. 10157

Péznkölesőnt

háza, telkekre, építkezésekre, földirtókra, gyorsan, olcsón, II. II. helyre is, valamint személynélként minden állású egyéneknek 200 koronától kezdve, 4 és fél százalék kamatra, kezes nélküli közvetli Várad, Huszár-utca 8. Válaszélyeget. 2103

Péznkölesőnt

előleg nélküli gyorsan közvetli. Német, Bálvány-utca 20. 1817

Gyorsan,

előlkötő nélküli péznkölesőnt nyújt törlesztésre Horovics 0-utca 45. Válaszélyeget. 2112

200-400

koronáj péznkölesőnt kezes nélküli bármilyen foglalkozású egyének gyorsan kieszakózik, kívánatra házhoz megyek. Lóbi Lajos, Huszár-utca 5. 2108

Péznkölesőnt

banktól, törpekezéssel előleg nélküli feltekelés, utólagos díjazással folyósítottak iparosok, kereskedők, állami és magánhivatalnok, vasuti és postaiállítélet, szolgák, házmesterek, bérkiososok és minden hitelképesnek heti, havi amortizációs törlesztésre, ügyszítést ingatlanokra 400 koronáj kezes nélküli vidékre is. Heller, Dobány-utca 10. Válaszélyeget. 5218

Péznkölesőnt

banktól 3 nap, törpekezéssel 24 óra alatt, díszkötél folyósítottak, utólagos díjazással 400 koronáj kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasuti, postaiállítélet, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlanokra. I. II. III. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszélyeget. 2119

Péznkölesőnt

400 koronáj kezes nélküli kapható, nagyobb kölesőnt kszessel díjazással al 18 óra nap alatt kieszakózik. Továbbá háza, telkekre, 800 kamatra kapható. Márton Henrik, Rottenbiller-utca 5/c. (Válaszélyeget.) 5961

Péznkölesőnt

kaphatnak, hivatalnokok, kereskedők, alkalmazottak, bármilyen foglalkozású egyének, kezes nélküli is. Márton Átal, Kerepest-ut 67. sz. Válaszélyeget. 5950

Péznkölesőnt

előleg nélküli gyorsan közvetli. Német, Bálvány-utca 20. 1817

B u t o r.

Árveréseken

uraságoktól vásárolt többféle házőszabók, előkészít, konyha berendezések, rézbutorok, daruk, bankokt is olcsón eladtnak. Szépség, 22a Barth Üzlethelyiségében. 5943

Egy remek

konyhaszekrény és egy 2 ajtos szobaszekrény márt, olcsón eladó. Habermann asztalos, VII., Óvodautca 5. Szegényházzal szemben. 4966

Ujonnán épült

házban, vadont új butorral butorozott különbejárta, előkészít, nagy legény részére augusztus 1-re kiérkezhetni e lap kiadóhivatalában. 20610

Butor

különbefe hála, barokk és faragott ebédli, szalonberendezés, egyes butorok olcsón eladók. Készlettelésre is, áremelés nélküli. István-tér 14. 20610

1000 díván kiállítása

kitűnő minőségű szőnyegdiván 24, ottomán 12 frt, 500 matrac, 40 házósza, szekrény, vasúgy legény csobban. Aradi-ú 19. pince. 20269

Butorok

részlettelésű háli- és ebédli szoba - berendezések, valamint egyes darabok saját készítményű divánok, matraccok, sodronygyűrtetek, függőámpák, ingórák olcsóbban, mint ahol előbb fizetési feltételek mellett. Wáthán Igazó, birtortelep Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 27. 82001

Butorok

magy alkalmi vétele, minden árban kaphatók. Lelegelőssébb, leggyorsabb háli, ebédli, szalon és uriszoba berendezés, persz szőnyeg, különféle butorok. Olajfestmények egyenként is 5 forint-al kaphatók. Gyár-utca 2. Király-utca sark. 3218

Lakás-bérlét.

Különbejárta

butorozott utcai, vagy udvari szoba, azonnal kiadó, Gyöngy-utca-ú 7. 1786

Elegánsan

butorozott szoba, lépcsőházi külön bejárta, 1-2 ur részére kiadó. Kis diófa-utca 2/a, f. 2. 1766

Lépcsőházi

külön bejárta, két egymásba nyíló erkélyes butorozott utcai szoba, két fűtőszekrény, iróasztal, alkalmas, esetleg előszobával, azonnal kiadó. VI., Király-utca 54. II. em. 9. sz. a folyosón. 4943

Olcsó szobák

Ábbázja szőlődében, klinkabázis árú bértelek, meleg vizeslések, nyomozásokkal ellátva, magy, nem családly ügyekben: Kossa Magyar Géza. Található 10-5-ig. 2110

Elegánsan

butorozott tiszta, világos és fűrészes. Különbejárta szoba, urnak vagy hölgynek, olcsón kiadó. Sándor-utca 30/b, I. em. 1856

Üzlethelyiség

dohánygyár személynél, bármily célra kiadó. Sip-utca 20. 1731

Kiadó szoba

Elegánsan butorozott utcai szoba fűrészes, tisztas és világos, villanyvilágítással, vagy egy udvari szoba szépen és kényelmesen berendezve, fűrészes különbejárta, július 1-re rendez elegáns hában ur család-nál kiadó. Kerepest-ut 17. I. 1976